

Mišljenje Odbora (članak 64.)

Mišljenje 22/2024 o određenim obvezama koje proizlaze iz oslanjanja na izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade

Doneseno 7. listopada 2024.

Translations proofread by EDPB Members.

This language version has not yet been proofread.

Sažetak

Dansko nadzorno tijelo zatražilo je od Europskog odbora za zaštitu podataka (EDPB) da izda mišljenje o predmetu opće primjene u skladu s člankom 64. stavkom 2. Opće uredbe o zaštiti podataka (OUZP). Mišljenje pridonosi usklađenom tumačenju određenih aspekata članka 28. OUZP-a od strane nacionalnih nadzornih tijela, prema potrebi u vezi s poglavljem V. OUZP-a. Konkretno, mišljenje se odnosi na pitanja o tumačenju određenih dužnosti voditelja obrade koji se oslanjaju na izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade, koje osobito proizlaze iz članka 28. OUZP-a, kao i na tekst ugovora između voditelja obrade i izvršitelja obrade. Pitanja se odnose na obradu osobnih podataka u EGP-u, kao i na obradu nakon prijenosa podataka u treću zemlju.

Odbor u ovom mišljenju zaključuje da bi voditelji obrade trebali u svakom trenutku imati lako dostupne informacije o identitetu (tj. ime, adresu, osobu za kontakt) svih izvršitelja obrade, podizvršitelja obrade itd. kako bi mogli najbolje ispuniti svoje obveze iz članka 28. OUZP-a, bez obzira na rizik povezan s aktivnošću obrade. U tu bi svrhu izvršitelj obrade trebao proaktivno pružati voditelju obrade sve te informacije i ažurirati ih u svakom trenutku.

Člankom 28. stavkom 1. OUZP-a propisuje se da voditelji obrade imaju obvezu angažirati izvršitelje obrade koji „u dovoljnoj mjeri jamče” za provedbu „odgovarajućih” mjera na način da obrada bude u skladu sa zahtjevima iz OUZP-a i da osigurava zaštitu prava ispitanika. EDPB u svojem mišljenju smatra da bi nadzorna tijela pri procjeni usklađenosti voditelja obrade s tom obvezom i načelom odgovornosti (članak 24. stavak 1. OUZP-a) trebala uzeti u obzir činjenicu da se angažiranjem izvršitelja obrade ne bi smjela smanjiti razina zaštite prava ispitanika. *Obveza* voditelja obrade da provjeri pružaju li (pod)izvršitelji obrade „dostatna jamstva” za provedbu odgovarajućih mjera koje je odredio voditelj obrade trebala bi se primjenjivati bez obzira na rizik za prava i slobode ispitanika. Međutim, *opseg* takve provjere u praksi će se razlikovati ovisno o prirodi tih tehničkih i organizacijskih mjera, koje mogu biti strože ili opsežnije ovisno o razini tog rizika.

EDPB u mišljenju dodatno navodi da, iako bi početni izvršitelj obrade trebao osigurati predlaganje podizvršitelja obrade koji pružaju dostatna jamstva, konačna odluka o tome hoće li se angažirati određeni podizvršitelj obrade i o povezanoj odgovornosti, među ostalim u pogledu provjere jamstava, ostaje na voditelju obrade. Nadzorna tijela trebaju procijeniti može li voditelj obrade dokazati da je provjera dostatnosti jamstava koje su pružili njegovi (pod)izvršitelji obrade provedena na zadovoljavajući način. Voditelj obrade može odlučiti osloniti se na informacije dobivene od svojeg izvršitelja obrade i prema potrebi ih nadopuniti (na primjer, ako se one čine nepotpunima, netočnima ili ako se pojave određena pitanja). Konkretnije, kad je riječ o obradi koja predstavlja visok rizik za prava i slobode ispitanika, voditelj obrade trebao bi povećati svoju razinu provjere u smislu provjere pruženih informacija. U tom pogledu EDPB smatra da u skladu s OUZP-om voditelj obrade nije dužan sustavno tražiti ugovore o podizvršavanju obrade kako bi provjerio jesu li obveze zaštite podataka predviđene početnim ugovorom prenesene dalje u lancu obrade. Voditelj obrade trebao bi na pojedinačnoj osnovi procijeniti je li potrebno zatražiti kopiju takvih ugovora ili ih preispitati u bilo kojem trenutku kako bi mogao dokazati usklađenost s obzirom na načelo odgovornosti.

Ako se prijenosi osobnih podataka izvan EGP-a odvijaju između dvaju (pod)izvršitelja obrade, u skladu s uputama voditelja obrade, voditelj obrade i dalje podliježe obvezama koje proizlaze iz članka 28.

stavka 1. OUZP-a o „dostatnim jamstvima”, osim onih iz članka 44. kako bi se osiguralo da razina zaštite zajamčena OUZP-om nije narušena prijenosima osobnih podataka. Izvršitelj obrade / izvoznik trebao bi pripremiti relevantnu dokumentaciju, u skladu sa sudskom praksom i kako je objašnjeno u Preporukama EDPB-a 01/2020. Voditelj obrade trebao bi procijeniti i moći nadležnom nadzornom tijelu pokazati takvu dokumentaciju. Voditelj obrade može se osloniti na dokumentaciju ili informacije koje je primio od izvršitelja obrade/izvoznika i po potrebi ih nadopunjavati. Opseg i priroda dužnosti voditelja obrade da procijeni tu dokumentaciju može ovisiti o osnovi primijenjenoj za prijenos i o tome radi li se o početnom ili daljnjem prijenosu.

EDPB se u mišljenju osvrnuo i na pitanje o tekstu ugovora između voditelja obrade i izvršitelja obrade. U tom je pogledu osnovni element obveza izvršitelja obrade da obrađuje osobne podatke samo prema zabilježenim uputama voditelja obrade, „osim ako [obradu] nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade” (članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a) – čime se podsjeća na opće načelo da ugovori ne mogu imati prednost pred pravom. S obzirom na ugovornu slobodu koja se daje stranama da prilagode svoj ugovor između voditelja obrade i izvršitelja obrade svojim okolnostima, u okviru ograničenja iz članka 28. stavka 3. OUZP-a, EDPB smatra da je uključivanje formulacije „osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku) vrlo preporučljivo, ali ne i obvezno.

Kad je riječ o varijantama sličnima formulaciji „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela”, EDPB smatra da je to i dalje pravo ugovorne slobode stranaka i da se njome samoj po sebi ne krši članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a. EDPB istodobno u svojem mišljenju utvrđuje niz pitanja jer se takvom klauzulom ne oslobađa izvršitelja obrade od ispunjavanja njegovih obveza na temelju OUZP-a.

Kad je riječ o osobnim podacima koji se prenose izvan EGP-a, EDPB smatra da nije vjerojatno da je formulacija „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela” sama po sebi dovoljna za postizanje usklađenosti s člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a u vezi s poglavljem V. Kao što je vidljivo iz standardnih ugovornih klauzula Europske komisije za međunarodni prijenos i preporuka obvezujućih korporativnih pravila za voditelja obrade (BCR-C), člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a u načelu se ne sprječava uključivanje u ugovor odredaba koje se odnose na zahtjeve iz prava trećih zemalja za obradu prenesenih osobnih podataka. Međutim, kao što je to slučaj u tim dokumentima, potrebno je razlikovati pravo(-a) treće zemlje koje(-a) bi narušilo(-a) razinu zaštite zajamčenu OUZP-om od onog prava (ili onih prava) koje to ne bi učinilo. Naposljetku, EDPB podsjeća da bi mogućnost da pravo treće zemlje sprječava usklađenost s OUZP-om trebala biti čimbenik koji stranke razmatraju prije sklapanja ugovora (između voditelja obrade i izvršitelja obrade ili između izvršitelja obrade i podizvršitelja obrade).

Ako izvršitelj obrade obrađuje osobne podatke unutar EGP-a, u određenim okolnostima i dalje se može suočiti s pravom treće zemlje. EDPB naglašava da se dodavanjem u ugovor formulacije koja sliči formulaciji „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela” ne oslobađa izvršitelja obrade od njegovih obveza u skladu s OUZP-om.

Naposljetku, EDPB smatra da se pridržavanje obveze izvršitelja obrade da obrađuje samo prema zabilježenim uputama s formulacijom „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku) ne može tumačiti kao zabilježena uputa voditelja obrade.

Sadržaj

1	Uvod	5
1.1	Sažetak činjenica	5
1.2	Dopuštenost zahtjeva za mišljenje na temelju članka 64. stavka 2. OUZP-a.....	7
2	O osnovanosti zahtjeva	8
2.1	O tumačenju članka 28. stavka 1., članka 28. stavka 2. i članka 28. stavka 4. OUZP-a zajedno s člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. stavkom 1. (pitanja 1.1. i 1.3.).....	8
2.1.1	Identifikacija subjekata u lancu obrade	8
2.1.2	Provjera i dokumentacija voditelja obrade o dostatnosti jamstava koja su pružili svi izvršitelji obrade u lancu obrade.....	11
2.1.3	Provjera ugovora između početnog izvršitelja obrade i dodatnih izvršitelja obrade	17
2.2	O tumačenju članka 28. stavka 1. OUZP-a u vezi s člankom 44. OUZP-a (prijenosi u lancu obrade – pitanja 1.2. i 1.3.)	19
2.3	O tumačenju članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a (2. pitanje)	26

Europski odbor za zaštitu podataka,

uzimajući u obzir članak 63. i članak 64. stavak 2. Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (u daljnjem tekstu: OUZP),

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov Prilog XI. i Protokol 37., kako su izmijenjeni Odlukom Zajedničkog odbora EGP-a br. 154/2018 od 6. srpnja 2018.¹,

uzimajući u obzir članak 11. i članak 22. svojeg Poslovnika,

budući da:

(1) Glavna je uloga Europskog odbora za zaštitu podataka (dalje u tekstu: Odbor ili EDPB) osigurati dosljednu primjenu Opće uredbe o zaštiti podataka (OUZP) u cijelom Europskom gospodarskom prostoru (EGP). Člankom 64. stavkom 2. OUZP-a propisano je da svako nadzorno tijelo, predsjednik Odbora ili Komisija mogu zatražiti da svaki predmet opće primjene ili s učincima u više od jedne države članice EGP-a pregleda Odbor kako bi on dao mišljenje. Cilj je ovog mišljenja pregledati predmet opće primjene ili s učincima u više od jedne države članice EGP-a.

(2) Mišljenje Odbora donosi se na temelju članka 64. stavka 3. OUZP-a u vezi s člankom 10. stavkom 2. Poslovnika EDPB-a u roku od osam tjedana od trenutka kada su predsjednik i nadležna nadzorna tijela odlučili da je dokumentacija potpuna. Odlukom predsjednika taj se rok može produljiti za dodatnih šest tjedana, uzimajući u obzir složenost predmeta.

DONIO JE SLJEDEĆE MIŠLJENJE:

1 UVOD

1.1 Sažetak činjenica

1. Dansko nadzorno tijelo zatražilo je 5. srpnja 2024. od Europskog odbora za zaštitu podataka (dalje u tekstu: „EDPB” ili „Odbor”) izdavanje mišljenja u vezi s obvezama u pogledu odgovornosti voditelja obrade s obzirom na lanac obrade i odnos između voditelja obrade i njegovih (pod)izvršitelja obrade (dalje u tekstu: „zahtjev”).
2. Dansko nadzorno tijelo 8. srpnja 2024. objavilo je da je dokumentacija potpuna. Predsjednik Odbora ocijenio je da je dokumentacija potpuna 9. srpnja 2024. Slanje dokumentacije istog je dana obavilo tajništvo EDPB-a. S obzirom na složenost predmeta, predsjednik je odlučio produljiti zakonski rok u skladu s člankom 64. stavkom 3. OUZP-a i člankom 10. stavkom 4. Poslovnika.

---

¹ Upućivanja na „države članice” u ovom mišljenju treba tumačiti kao upućivanja na „države članice EGP-a”. Upućivanja na „Uniju” u ovom mišljenju trebaju se tumačiti kao upućivanja na „EGP”.

3. Dansko nadzorno tijelo u svojem zahtjevu upućuje i na izvješće koje je EDPB donio u siječnju 2023. o nalazima svoje prve koordinirane provedbene mjere² unutar okvira za koordiniranu provedbu (CEF)³. Ta koordinirana mjera bila je usmjerena na upotrebu usluga u oblaku u javnom sektoru. U izvješću EDPB-a nadzorna tijela koja sudjeluju u koordiniranoj mjeri utvrdila su osam izazova, posebno u pogledu načina na koji javna tijela upotrebljavaju usluge u oblaku, te su relevantnim dionicima dostavila popis točaka koje bi relevantni dionici trebali uzeti u obzir kada procjenjuju usluge u oblaku i surađuju s pružateljima usluga u oblaku⁴. Iako je za većinu tih točaka opseg obveza propisanih OUZP-om jasan i za voditelje obrade i za izvršitelje obrade, prema mišljenju danskog nadzornog tijela točan opseg određenih obveza na temelju OUZP-a i dalje je nejasan⁵.

Dansko nadzorno tijelo postavilo je sljedeća pitanja:

4. Pitanje 1.1.: Uzimajući u obzir članak 5. stavak 2. i članak 24. stavak 1. OUZP-a, ako se izvršitelj obrade angažira za provedbu obrade u ime voditelja obrade kako bi se dokumentirala usklađenost, *inter alia*, s člankom 28. stavkom 1. i člankom 28. stavkom 2. (među ostalim pri predočavanju dokumentacije nadzornom tijelu prilikom inspekcije):
- a. Mora li voditelj obrade identificirati sve podizvršitelje obrade izvršitelja obrade, njihove podizvršitelje obrade itd. u cijelom lancu obrade ili utvrditi samo prvu liniju podizvršitelja obrade koje angažira izvršitelj obrade?
  - b. U kojoj mjeri i na kojoj razini detaljnosti voditelj obrade mora provjeriti i dokumentirati:
    - i. dostatnost zaštitnih mjera koje pružaju izvršitelji obrade, njihovi podizvršitelji itd.
    - ii. sadržaj ugovora između početnog izvršitelja obrade i dodatnih izvršitelja obrade kako bi se utvrdilo jesu li dodatnim izvršiteljima obrade nametnute iste obveze u skladu s člankom 28. stavkom 4. OUZP-a te
    - iii. ispunjavaju li izvršitelji obrade, njihovi podizvršitelji obrade itd. zahtjeve voditelja obrade iz članka 28. stavka 1.?
5. Pitanje 1.2.: U slučajevima prijenosa ili daljnjih prijenosa od (pod)izvršitelja obrade do drugog (pod)izvršitelja obrade u skladu s uputama voditelja obrade: U kojoj mjeri voditelj obrade u okviru svoje obveze iz članka 28. stavka 1. OUZP-a, u vezi s člankom 44. OUZP-a, mora ocijeniti i mora moći predočiti dokumentaciju dobivenu od (pod)izvršitelja obrade o tome da (daljnji) prijenosi ne ugrožavaju razinu zaštite osobnih podataka?
6. Pitanje 1.3.: Razlikuje li se opseg obveza iz članka 28. stavka 1. i članka 28. stavka 2. OUZP-a u vezi s člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. OUZP-a, kako je odgovoreno u pitanju 1.1. i pitanju 1.2., ovisno o riziku povezanom s aktivnošću obrade? Ako je odgovor potvrđan, koliki je opseg takvih obveza za niskorizične aktivnosti obrade i koliki je opseg za visokorizične aktivnosti obrade?
7. Pitanje 2.: Mora li ugovor ili drugi pravni akt na temelju prava Unije ili države članice u skladu s člankom 28. stavkom 3. OUZP-a sadržavati izuzeće predviđeno u članku 28. stavku 3. točki (a) „osim ako to

---

² Izvješće o koordiniranoj provedbenoj mjeri za 2022. – Upotreba usluga u oblaku u javnom sektoru, 17. siječnja 2023. (dalje u tekstu: „Izvješće CEF-a o uslugama u oblaku”).

³ EDPB je uspostavio okvir za koordiniranu provedbu u listopadu 2020. s ciljem pojednostavnjenja provedbe i suradnje među nadzornim tijelima. Vidjeti EDPB-ov dokument o okviru za koordiniranu provedbu na temelju Uredbe 2016/679, donesen 20. listopada 2020., verzija 1.1.

⁴ Izvješće CEF-a o uslugama u oblaku, str. 10. – 20.

⁵ Zahtjev, str. 1.

nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku) kako bi bio u skladu s OUZP-om?

8. Pitanje 2.a: Ako je odgovor na 2. pitanje odričan, u slučaju da se ugovorom ili drugim pravnim aktom na temelju prava Unije ili prava države članice proširuje izuzeće iz članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a kako bi se općenito obuhvatilo i pravo treće zemlje (npr. „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela”), je li to samo po sebi kršenje članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a?
9. Pitanje 2.b: Ako je odgovor na pitanje 2.a odričan, treba li takvo prošireno izuzeće umjesto toga tumačiti kao zabilježenu uputu voditelja obrade u smislu članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a?

1.2 Dopuštenost zahtjeva za mišljenje na temelju članka 64. stavka 2. OUZP-a

10. Člankom 64. stavkom 2. OUZP-a predviđeno je, među ostalim, da svako nadzorno tijelo može zatražiti da Odbor pregleda svaki predmet opće primjene ili s učincima u više od jedne države članice EGP-a kako bi dao svoje mišljenje.
11. Prva pitanja koja je uputilo dansko nadzorno tijelo odnose se na obveze voditelja obrade u pogledu odgovornosti u skladu s člankom 28. OUZP-a (pitanja 1.1., 1.2. i 1.3.), dok se posljednje odnosi na specifičan sadržaj ugovora između voditelja obrade i izvršitelja obrade ili pravnog akta u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a (pitanje 2.).
12. Odbor smatra da su ta pitanja povezana s tumačenjem OUZP-a, posebno u pogledu odnosa između voditelja obrade i njihovih (pod)izvršitelja obrade te s tumačenjem članka 5. stavka 2., članka 24. i članka 28. OUZP-a. Zahtjev je povezan, s jedne strane, s obvezama voditelja obrade u pogledu odgovornosti i razinom dokumentacije koju bi nadzorna tijela trebala očekivati od svih voditelja obrade koji angažiraju (pod)izvršitelje obrade da provode aktivnosti obrade u njihovo ime i, s druge strane, sa sadržajem ugovora između voditelja obrade i izvršitelja obrade ili pravnih akata. U skladu s time, zahtjev se odnosi na „predmet opće primjene” u smislu članka 64. stavka 2. OUZP-a.
13. Nadalje, Odbor smatra da je zahtjev danskog nadzornog tijela obrazložen u skladu s člankom 10. stavkom 3. Poslovnika EDPB-a jer je dansko nadzorno tijelo iznijelo argumente u korist potrebe za dosljednim tumačenjem pitanja obuhvaćenih zahtjevom.
14. U skladu s člankom 64. stavkom 3. OUZP-a EDPB ne izdaje mišljenje ako je već dao mišljenje o tom pitanju⁶. EDPB još nije dostavio odgovore na pitanja koja proizlaze iz zahtjeva danskog nadzornog tijela. Nadalje, dostupne smjernice EDPB-a, uključujući posebno Smjernice 7/2020 EDPB-a o pojmovima voditelja i izvršitelja obrade⁷ (dalje u tekstu: Smjernice 07/2020 EDPB-a), pružaju određene smjernice o opsegu obveza voditelja obrade u pogledu odgovornosti u skladu s člankom 28. OUZP-a, no postojeće smjernice ne obuhvaćaju u potpunosti sva pitanja navedena u zahtjevu⁸. Konkretnije, na primjer, dostupne smjernice u vezi s člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a ne odnose se posebno na pitanje iz zahtjeva danskog nadzornog tijela o tome bi li formulaciju „*osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade*” trebalo uključiti u ugovore između voditelja obrade i izvršitelja obrade ili pravne akte.

⁶ Članak 64. stavak 3. OUZP-a i članak 10. stavak 4. Poslovnika EDPB-a.

⁷ Smjernice 7/2020 EDPB-a o pojmovima voditelja obrade i izvršitelja obrade u Općoj uredbi o zaštiti podataka, verzija 2.1, donesene 7. srpnja 2021.

⁸ Vidjeti posebno Smjernice 07/2020 EDPB-a, odjeljak 1.1. „Odabir izvršitelja obrade” na stranici 30., odjeljak 1.3.4. „Izvršitelj obrade mora poštovati uvjete iz članka 28. stavka 2. i članka 28. stavka 4. za angažiranje drugog izvršitelja obrade (članak 28. stavak 3. točka (d) Opće uredbe o zaštiti podataka)” na stranici 37., odjeljak 1.6. „Podizvršitelji obrade”, na stranici 42.

15. Iz tih razloga Odbor smatra da je zahtjev danskog nadzornog tijela dopušten i da bi pitanja koja proizlaze iz zahtjeva danskog nadzornog tijela trebalo analizirati u okviru mišljenja donesenog u skladu s člankom 64. stavkom 2. OUZP-a.

2 O OSNOVANOSTI ZAHTJEVA ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

2.1 O tumačenju članka 28. stavka 1., članka 28. stavka 2. i članka 28. stavka 4. OUZP-a zajedno s člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. stavkom 1. (pitanja 1.1. i 1.3.)

16. Ovaj se odjeljak odnosi na pitanja 1.1. i 1.3. upućena Odboru, kako su navedena u prethodnom odjeljku o „dopuštenosti”.
17. Člankom 28. OUZP-a utvrđuje se odnos između voditelja obrade i izvršitelja obrade te se propisuju izravne obveze za voditelje obrade i izvršitelje obrade. Najprije valja napomenuti da se u članku 4. stavku 8. OUZP-a „izvršitelj obrade” definira općenito, što uključuje i početnog izvršitelja obrade kojeg izravno angažira voditelj obrade, kao i izvršitelja obrade kojeg angažira izvršitelj obrade itd. u lancu obrade.
18. EDPB ističe da procjena uloge strana (i djeluju li kao jedini ili zajednički voditelji obrade ili izvršitelji obrade) nije obuhvaćena područjem primjene zahtjeva. EDPB podsjeća da je prvenstveno na stranama da procijene svoju stvarnu ulogu ovisno o činjeničnim elementima ili okolnostima danog slučaja⁹, ne dovodeći u pitanje nadležnost nadzornog tijela da provjeri je li njihova procjena istinita.
19. S obzirom na prethodna pitanja, ovo je mišljenje usmjereno samo na obuhvat i opseg obveza voditelja obrade na temelju članka 28. stavka 1. OUZP-a da provjeri pružaju li (pod)izvršitelji obrade „dostatna jamstva” u skladu s člankom 28. stavkom 2. te na povezane obveze u pogledu odgovornosti voditelja obrade u skladu s člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. stavkom 1. OUZP-a¹⁰.
20. Osim toga, Odbor napominje da se prethodno navedena pitanja ne odnose na odgovornost voditelja obrade prema ispitanicima za aktivnosti obrade koje se provode u njegovo ime, na primjer u pogledu prava ispitanika na naknadu štete u skladu s člankom 82. OUZP-a. Stoga će se ovaj odjeljak usredotočiti na pružanje pojašnjenja nadzornim tijelima u pogledu tumačenja članka 28. stavka 1. i članka 28. stavka 2. OUZP-a zajedno s člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. stavkom 1. OUZP-a o određenim obvezama koje proizlaze iz oslanjanja na izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade. Kako bi odgovorio na ta pitanja, Odbor će provesti analizu usmjerenu na situacije u kojima nema prijenosa osobnih podataka izvan EGP-a. S druge strane, u odjeljku u nastavku o pitanju 1.2. procjenjuju se situacije u kojima se prijenosi odvijaju duž lanca obrade.

2.1.1 Identifikacija subjekata u lancu obrade

21. Što se tiče pitanja treba li, u osnovi, voditelj obrade utvrditi sve podizvršitelje obrade izvršitelja obrade, njihove podizvršitelje itd. u cijelom lancu obrade ili samo utvrditi prvu liniju podizvršitelja obrade koje

---

⁹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 12.

¹⁰ To je pitanje različito i odvojeno od svih drugih obveza voditelja obrade (ili (pod)izvršitelja obrade) da osiguraju usklađenost s OUZP-om, npr. s načelom zakonitosti, s obvezama iz članka 32. ili poglavlja V. OUZP-a. Voditelj obrade i dalje može biti odgovoran za obradu koju on vodi i koja nije u skladu s tim odredbama OUZP-a, čak i ako je ispunio obveze provjere svojih (pod)izvršitelja obrade u skladu s člankom 28. stavkom 1. OUZP-a kao što je detaljno objašnjeno u ovom mišljenju, a ovo se mišljenje ne odnosi na odgovornost voditelja obrade za usklađenost s odredbama OUZP-a, osim onih iz članka 24. stavka 1., članka 28. stavka 1. i članka 28. stavka 2. OUZP-a.

je angažirao izvršitelj obrade, EDPB podsjeća, prije svega, da „lako lanac [obrade] može biti prilično dug, voditelj obrade zadržava svoju ključnu ulogu u određivanju svrhe i načina obrade”¹¹.

22. EDPB za potrebe odgovora na pitanje tumači pojmove „utvrditi” i „informacije o identitetu” kao da se odnose na ime, adresu, osobu za kontakt (ime, položaj, podatci za kontakt) izvršitelja obrade i opis obrade (uključujući jasno razgraničenje odgovornosti u slučaju da je ovlašteno više podizvršitelja)¹².
23. Kad je riječ o odabiru izvršitelja obrade, voditelji obrade trebali bi biti u položaju koji im omogućuje učinkovito određivanje svrhe i sredstava obrade u skladu s člankom 4. stavkom 7. OUZP-a. U tom se pogledu određivanje primatelja (uključujući izvršitelje obrade) smatra „ključnim sredstvom” obrade o kojem voditelj obrade odlučuje¹³.
24. U tu svrhu, kad je riječ o **dodatnim izvršiteljima obrade** koje angažira početni izvršitelj obrade, potrebno je prethodno posebno ili opće pisano odobrenje voditelja obrade u skladu s člankom 28. stavkom 2. OUZP-a. U Smjernicama 07/2020 EDPB-a pojašnjeno je da se obveze predviđene člankom 28. stavkom 2. „aktiviraju ako (pod)izvršitelj obrade namjerava angažirati drugog dionika, dodajući na taj način još jednu kariku u lanac, povjeravajući mu aktivnosti koje zahtijevaju obradu osobnih podataka”¹⁴.
25. U slučajevima kada voditelj obrade odluči prihvatiti određene podizvršitelje obrade u vrijeme potpisivanja ugovora, popis odobrenih podizvršitelja obrade treba biti uvršten u ugovor ili njegov prilog. Popis bi potom trebalo ažurirati u skladu s općim ili posebnim odobrenjem koje je dao voditelj obrade¹⁵.
26. Kad je riječ o angažiranju podizvršitelja obrade, OUZP-om se predviđa mogućnost općeg ili posebnog odobrenja. **U slučaju posebnog odobrenja**, voditelj obrade trebao bi u pisanom obliku navesti koji je podizvršitelj ovlašten te za koju konkretnu aktivnost obrade i vrijeme obrade¹⁶. Ako na zahtjev izvršitelja obrade za posebno odobrenje nije odgovoreno u zadanom roku, treba ga smatrati odbijenim¹⁷.
27. **U slučaju općeg odobrenja**, izvršitelj obrade trebao bi voditelju obrade pružiti priliku da odobri popis podizvršitelja u trenutku potpisivanja općeg odobrenja te mogućnost – uključujući dovoljno vremena – da uloži prigovor na sve naknadne promjene podizvršitelja¹⁸. Odbor podsjeća da bi početni **izvršitelj**

---

¹¹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 152.

¹² To odražava informacije potrebne za utvrđivanje izvršitelja obrade iz Priloga IV. standardnim ugovornim klauzulama Europske komisije između voditelja obrade i izvršitelja obrade (Provedbena odluka Komisije 2021/915 od 4. lipnja 2021.) i Priloga III. standardnim ugovornim klauzulama Europske komisije za međunarodne prijenose (Provedbena odluka Komisije 2021/914 od 4. lipnja 2021.).

¹³ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 40.

¹⁴ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 151. glasi: „Aktivnosti obrade podataka često provodi velik broj dionika, a lanci podugovaranja postaju sve složeniji. *Opća uredba o zaštiti podataka uvodi posebne obveze koje se aktiviraju ako (pod)izvršitelj obrade namjerava angažirati drugog dionika, dodajući na taj način još jednu kariku u lanac, povjeravajući mu aktivnosti koje zahtijevaju obradu osobnih podataka.* Analizu djeluje li pružatelj usluga kao podizvršitelj obrade treba provesti u skladu s onim što je prethodno opisano o pojmu izvršitelja obrade”.

¹⁵ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 154.

¹⁶ Smjernice 07/2020 EDPB-a, točke 153. i 155. U skladu s klauzulom 7.7. opcijom 1. standardnih ugovornih klauzula EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade popis podizvršitelja obrade koje je posebno odobrio voditelj obrade trebao bi se nalaziti u Prilogu IV., koji treba ažurirati.

¹⁷ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 155.

¹⁸ Vidjeti i Smjernice 7/2020 EDPB-a, t. 156.: „Umjesto toga, voditelj obrade može dati svoje opće odobrenje za angažiranje podizvršitelja obrade (u ugovoru, uključujući popis takvih podizvršitelja obrade u njegovu prilogu) (...)”. U tom je kontekstu relevantno i mišljenje EDPB-a 14/2019 o nacrtu standardnih ugovornih klauzula koji je

obrade trebao proaktivno pružati određene informacije voditelju obrade te „da dužnost izvršitelja obrade da obavijesti voditelja obrade o svakoj promjeni podizvršitelja implicira da izvršitelj obrade **aktivno** ukazuje na takve promjene voditelju obrade”¹⁹.

28. To znači da bi informacije koje se odnose na utvrđivanje svih podizvršitelja obrade izvršitelja obrade trebale biti lako dostupne voditelju obrade. Utvrđivanje tih dionika posebno je važno kako bi voditelj obrade mogao imati kontrolu nad svojim aktivnostima obrade za koje je odgovoran i može se smatrati odgovornim u slučaju kršenja OUZP-a.
29. Izvršitelj obrade stoga bi trebao pružiti sve informacije o tome kako će se aktivnost obrade provoditi u ime voditelja obrade, uključujući informacije o angažiranom podizvršitelju obrade²⁰ i opis obrade koja je povjerena podizvršitelju obrade²¹.
30. Drugi pravni razlozi opravdavaju potrebu da voditelj obrade utvrdi sve izvršitelje obrade i podizvršitelje obrade. Izvršitelje obrade kojima se podatci otkrivaju ili prenose smatraju se „primateljima”²².
  - Kako bi se ispunili zahtjevi u pogledu transparentnosti iz članka 13. stavka 1. točke (e) i članka 14. stavka 1. točke (e) OUZP-a, voditelji obrade trebali bi obavijestiti ispitanike o primateljima podataka ili kategorijama primatelja podataka, što preciznije i konkretnije²³. Informacije o „kategorijama primatelja” također moraju biti uključene u evidenciju obrade (članak 30. stavak 1. točka (d)).
  - Člankom 15. OUZP-a predviđa se pravo na pristup, među ostalim, informacijama o primateljima ili kategorijama primatelja kojima su osobni podatci otkriveni ili će biti otkriveni²⁴. Sud Europske unije pojasnio je da ta odredba podrazumijeva obvezu

---

podnijelo dansko nadzorno tijelo (članak 28. stavak 8. OUZP-a). U skladu s klauzulom 7.7. opcijom 2. standardnih ugovornih klauzula Europske komisije između voditelja obrade i izvršitelja obrade, izvršitelj obrade ima opće odobrenje voditelja obrade za angažiranje podizvršitelja obrade s popisa koji je voditelj odobrio i posebno, u pisanom obliku, unaprijed obavještava voditelja obrade o svim izmjenama tog popisa ako namjerava dodati ili zamijeniti podizvršitelje obrade.

¹⁹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 128. (isticanje je dodano). Vidjeti i bilješku 14.

²⁰ Smjernice 7/2020 EDPB-a, t. 143.

²¹ Vidjeti, na primjer, Prilog IV. standardnim ugovornim klauzulama EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade i Prilog II. standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodne prijenose.

²² Članak 4. stavak 9. OUZP-a; Smjernice Radne skupine iz članka 29. o transparentnosti na temelju Uredbe 2016/679, donesene 29. studenoga 2017., kako su zadnje revidirane i donesene 11. travnja 2018., WP260 rev.01, koje je potvrdio EDPB (dalje u tekstu „Smjernice Radne skupine iz članka 29. o transparentnosti”), str. 37.

²³ Smjernice Radne skupine iz članka 29. o transparentnosti, str. 37. („U skladu s načelom poštenosti, voditelji obrade moraju pružiti informacije o primateljima koje imaju najviše smisla za ispitanike. *U praksi će to općenito biti imenovani primatelji kako bi ispitanici točno znali tko ima njihove osobne podatke.* Ako se voditelji obrade odluče na pružanje informacija o kategorijama primatelja, te bi informacije trebale biti što konkretnije tako da se u njima navede vrsta primatelja (tj. upućivanjem na aktivnosti koje provodi), industrija, sektor i podsektor te lokacija primatelja”); Smjernice 01/2022 EDPB-a o pravima ispitanika – pravo na pristup, verzija 2.1, donesene 28. ožujka 2023., (dalje u tekstu: „Smjernice 01/2022 EDPB-a (pravo na pristup)”), točka 117. („već bi u skladu s člancima 13. i 14. Opće uredbe o zaštiti podataka [informacije] trebale biti što konkretnije kako bi se ispunila načela transparentnosti i poštenosti.”); vidjeti presudu Suda Europske unije od 12. siječnja 2023., *RW protiv Österreichische Post AG*, C-154/21, točka 25.; Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu Suda Europske unije C-154/21, točka 36. („član[ci] 13. i 14. OUZP-a [...] propisuj[u] obvez[u] voditelja obrade da ispitaniku priopći informacije o kategorijama primatelja ili konkretnim primateljima osobnih podataka koji se na njega odnose ako se ti podaci prikupljaju od ispitanika odnosno ako ti podaci nisu dobiveni od njega”).

²⁴ Članak 15. stavak 1. točka (c) OUZP-a. Smjernice 01/2022 EDPB-a (pravo na pristup), točke 116. – 117.

voditelja obrade da ispitanika obavijesti o stvarnom identitetu primatelja²⁵. Kad se ne radi u vrsti slučajeva u kojima voditelj obrade može ispitaniku navesti samo kategorije primatelja, u načelu bi voditelj obrade trebao uvijek moći dobiti imena primatelja i pružiti potrebne informacije ispitanicima bez nepotrebne odgode.

- Člankom 19. OUZP-a propisuje se da voditelj obrade o svakom ispravku ili brisanju osobnih podataka ili ograničenju obrade obavještuje svakog primatelja kojem su osobni podatci otkriveni, osim ako se to pokaže nemogućim ili uključuje nerazmjerni napor. Sud EU-a pojasnio je da se drugom rečenicom članka 19. ispitaniku izričito dodjeljuje pravo da bude obaviješten o konkretnim primateljima²⁶.

31. Iako to nije izričito navedeno u tim odredbama, Odbor smatra da bi za potrebe članka 28. stavka 1. i članka 28. stavka 2. OUZP-a voditelji obrade trebali u svakom trenutku imati na raspolaganju informacije o identitetu svih izvršitelja obrade, podizvršitelja obrade itd.²⁷ kako bi na najbolji način mogli ispuniti svoje obveze u skladu s prethodno navedenim odredbama. Takva je raspoloživost potrebna i kako bi voditelji obrade mogli prikupljati i procjenjivati sve informacije potrebne za ispunjavanje zahtjeva iz OUZP-a, među ostalim kako bi mogli odgovoriti na zahtjeve za pristup na temelju članka 15. OUZP-a bez nepotrebne odgode i brzo reagirati na povrede podataka u lancu obrade. To bi se primjenjivalo bez obzira na rizik povezan s aktivnošću obrade.
32. U tu bi svrhu izvršitelj obrade trebao proaktivno pružiti²⁸ voditelju obrade sve informacije o identitetu svih izvršitelja obrade, podizvršitelja obrade itd. koji provode obradu u ime voditelja obrade te bi te informacije o svim uključenim podizvršiteljima obrade trebale biti ažurne u svakom trenutku. Voditelj obrade i izvršitelj obrade mogu u ugovor uključiti dodatne pojedinosti o tome kako i u kojem formatu izvršitelj obrade treba pružiti te informacije jer voditelj obrade možda želi zatražiti određeni format kako bi ga voditelj obrade lakše preuzeo i organizirao.

2.1.2 Provjera i dokumentacija voditelja obrade o dostatnosti jamstava koja su pružili svi izvršitelji obrade u lancu obrade

33. Pitanjima 1.1.b.i., 1.1.b.iii. i 1.3. nastoji se objasniti u kojoj bi mjeri i na kojoj razini detaljnosti voditelj obrade trebao provjeriti i dokumentirati dostatnost zaštitnih mjera koje pružaju svi izvršitelji obrade u lancu obrade te u kojoj se mjeri obveze iz članka 28. stavka 1. i članka 28. stavka 2. OUZP-a u vezi s

---

²⁵ Presuda Suda Europske unije od 12. siječnja 2023., *RW protiv Österreichische Post AG*, C-154/21, t. 51.: „Članak 15. stavak 1. točku (c) OUZP-a treba tumačiti na način da ispitanikovo pravo na pristup osobnim podacima koji se odnose na njega predviđeno tom odredbom podrazumijeva, kada su ti podaci već otkriveni ili će biti otkriveni primateljima, obvezu voditelja obrade da ispitanika obavijesti o konkretnom identitetu tih primatelja, osim ako je nemoguće utvrditi njihov identitet ili ako navedeni voditelj obrade dokaže da su ispitanikovi zahtjevi za pristup očito neutemeljeni ili pretjerani u smislu članka 12. stavka 5. OUZP-a, u kojem slučaju on može ispitaniku otkriti samo kategorije predmetnih primatelja.”.

Sud je potvrdio da ispitanik također može „[...] izbor [...] ograničiti [ti] na dobivanje informacija o kategorijama primatelja”. Presuda Suda Europske unije od 12. siječnja 2023., *RW protiv Österreichische Post AG*, C-154/21, t. 43.

Smjernice 01/2022 EDPB-a (pravo na pristup), t. 117.

²⁶ Presuda Suda Europske unije od 12. siječnja 2023., *RW protiv Österreichische Post AG*, C-154/21, t. 41.

²⁷ Te su informacije potrebne kako bi voditelj obrade mogao ispuniti svoje obveze i u slučaju prekida lanca podizvršavanja obrade jer je jedan (pod)izvršitelj obrade nedostupan, nije voljan djelovati ili je insolventan te je potrebno kontaktirati drugog (pod)izvršitelja obrade.

²⁸ Radi usklađivanja s člankom 28. stavkom 2. OUZP-a kako bi se voditelju obrade omogućilo da odluči o dodavanju podizvršitelja te da postupa u skladu s člankom 28. stavkom 1. OUZP-a kako bi se voditelju obrade omogućilo da provjeri predstavljaju li (pod)izvršitelji obrade dostatna jamstva za provedbu tehničkih i organizacijskih mjera.

člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. OUZP-a razlikuju ovisno o riziku povezanom s aktivnošću obrade. Kad je riječ o tim pitanjima, Odbor ističe sljedeće elemente.

34. Člankom 5. stavkom 2. OUZP-a utvrđeno je načelo odgovornosti, pri čemu je voditelj obrade odgovoran za usklađenost s načelima zaštite podataka iz članka 5. stavka 1. OUZP-a i za sposobnost dokazivanja te usklađenosti. Članak 5. stavak 2. OUZP-a primjenjuje se na sva opća načela navedena u članku 5. stavku 1. OUZP-a.
35. Članak 24. stavak 1. OUZP-a uključuje obvezu voditelja obrade da dokaže da se obrada provodi u skladu s OUZP-om, ali dodatno razrađuje jednu od dužnosti na koju se primjenjuje načelo odgovornosti: provedbu „odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera”²⁹. U članku 24. stavku 1. OUZP-a navodi se da je pojam „rizik”³⁰ relevantan za njegovu primjenu kao jedan od kriterija koje voditelj obrade treba uzeti u obzir pri procjeni toga jesu li takve mjere odgovarajuće³¹. U članku 24. stavku 1. OUZP-a dodaje se i da se te mjere prema potrebi preispituju i ažuriraju.
36. Kako je naveo Sud EU-a, „članak 5. stavak 2. i članak 24. OUZP-a nalažu opće zahtjeve pouzdanosti i usklađenosti voditeljima obrade osobnih podataka. *Konkretno, te odredbe zahtijevaju od voditelja obrade da poduzmu odgovarajuće mjere za sprečavanje mogućih povreda pravila predviđenih OUZP-om, kako bi se osiguralo pravo na zaštitu podataka.*”³².
37. Načelo odgovornosti odnosi se na voditelja obrade, uključujući slučajeve u kojima je voditelj obrade povjerio izvršiteljima obrade ili podizvršiteljima obrade obradu osobnih podataka u svoje ime.
38. U skladu s člankom 28. stavkom 1. OUZP-a, ako voditelj obrade angažira izvršitelja obrade da provodi obradu osobnih podataka u njegovo ime, voditelj obrade smije angažirati samo izvršitelje obrade koji „u dovoljnoj mjeri jamče provedbu odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera na način da je

---

²⁹ Presuda od 25. siječnja 2024., *BL protiv MediaMarktSaturn Hagen-Iserlohn GmbH*, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72, točka 36.: „Članak 24. OUZP-a predviđa opću obvezu voditelja obrade osobnih podataka da provede odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurao da se navedena obrada provodi u skladu s tom uredbom i kako bi je mogao dokazati”.

³⁰ U uvodnoj izjavi 75. OUZP-a navedeni su neki primjeri rizika: „obrada može dovesti do diskriminacije, krađe identiteta ili prijevare, financijskog gubitka, štete za ugled, gubitka povjerljivosti osobnih podataka zaštićenih poslovnim tajnom, neovlaštenog obrnutog postupka pseudonimizacije, ili bilo koje druge znatne gospodarske ili društvene štete;” U uvodnoj izjavi 76. navodi se: „Vjerojatnost i ozbiljnost rizika za prava i slobode ispitanika trebala bi se određivati s obzirom na prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade. Rizik bi trebalo procjenjivati na temelju objektivne procjene kojom se utvrđuje uključuju li postupci obrade podataka rizik ili visoki rizik.” Kako je sažeto naveo Sud EU-a „u skladu s uvodnom izjavom 76. te uredbe, vjerojatnost i ozbiljnost rizika ovisi o posebnostima obrade o kojoj je riječ i taj bi rizik trebalo procjenjivati na temelju objektivne procjene.” (Sud EU-a, presuda od 14. prosinca 2023., *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, t. 36.).

³¹ Kako je naveo Sud EU-a, „u stavku 1. članka 24. navedeni su određeni kriteriji koje valja uzeti u obzir radi ocjene toga jesu li takve mjere odgovarajuće, a to su priroda, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizici različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca”, presuda od 14. prosinca 2023., *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, t. 25. U istoj presudi Sud EU-a naveo je da „To jesu li takve mjere odgovarajuće treba procijeniti konkretno, ispitivanjem toga je li taj voditelj proveo te mjere, uzimajući u obzir različite kriterije sadržane (...) i potrebe zaštite podataka koje su posebno svojstvene obradi o kojoj je riječ te njome prouzročene rizike”, točka 30.; na to se također podsjetilo u presudi od 25. siječnja 2024., *BL protiv MediaMarktSaturn Hagen-Iserlohn GmbH*, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72, t. 38.: „Stoga iz teksta članka 24. i 32. OUZP-a proizlazi da prikladnost mjera koje provodi voditelj obrade treba konkretno ocijeniti, uzimajući u obzir različite kriterije iz tih članaka, kao i potrebu za zaštitom podataka koja je posebno svojstvena dotičnoj obradi kao i rizicima koje ona podrazumijeva, i to tim više što navedeni voditelj obrade mora moći dokazati usklađenost navedenih mjera s tom uredbom, što bi mu bilo uskraćeno ako bi se prihvatila neoboriva pretpostavka”. Treba napomenuti da se analiza Suda EU-a odnosi i na članak 32. OUZP-a.

³² Presuda od 27. listopada 2022., *Proximus NV protiv Gegevensbeschermingsautoriteit*, C-129/21, ECLI:EU:C:2022:833, točka 81. Vidjeti i Smjernice 7/2020 EDPB-a, t. 9.

obrada u skladu sa zahtjevima” iz OUZP-a „i da se njome osigurava zaštita prava ispitanika”³³. Kako je navedeno u Smjernicama 07/2020 EDPB-a, načelo odgovornosti odražava se i u članku 28. OUZP-a³⁴.

39. U tom pogledu EDPB ističe da bi za potrebe procjene usklađenosti s člankom 24. stavkom 1. i člankom 28. stavkom 1. OUZP-a nadzorna tijela trebala voditi računa o tome da se **angažiranjem izvršitelja obrade ne bi trebala smanjiti razina zaštite prava ispitanika** u usporedbi sa situacijom kada obradu izravno provodi voditelj obrade. To se odnosi na angažman početnog izvršitelja obrade, ali i na angažman dodatnih izvršitelja obrade u lancu obrade, npr. podizvršitelja i podpodizvršitelja obrade. Članak 24. stavak 1. i članak 28. stavak 1. OUZP-a trebalo bi tumačiti na način da se od voditelja obrade traži da osigura da se lanac obrade sastoji samo od izvršitelja obrade, podizvršitelja obrade, podpodizvršitelja obrade (itd.) koji „u dovoljnoj mjeri jamče provedbu odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera”. Osim toga, voditelj obrade trebao bi moći dokazati da je ozbiljno uzeo u obzir sve elemente navedene u OUZP-u³⁵. Ta razmatranja vrijede čak i ako je lanac obrade dug i složen s različitim izvršiteljima obrade, podizvršiteljima obrade itd. koji su uključeni u različitim fazama aktivnosti obrade. Voditelj obrade trebao bi postupati s dužnom pažnjom prilikom odabira svojih izvršitelja obrade i nadzora nad njima.
40. Kad je riječ o odabiru **početnog izvršitelja** obrade, voditelj obrade trebao bi provjeriti dostatnost jamstava pruženih na pojedinačnoj osnovi uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike za prava i slobode fizičkih osoba, na temelju vrste obrade povjerene izvršitelju obrade³⁶. U skladu s člankom 28. stavkom 5. OUZP-a, činjenica da izvršitelj obrade poštuje odobreni kodeks ponašanja u skladu s člankom 40. OUZP-a ili odobreni mehanizam certificiranja u skladu s člankom 42. OUZP-a može se koristiti kao element za dokazivanje pružanja dostatnih jamstava.
41. Kao što je EDPB prethodno spomenuo, voditelj obrade trebao bi uzeti u obzir nekoliko elemenata pri provjeri jamstava koja su pružili izvršitelji obrade³⁷ te će često biti potrebna razmjena relevantne dokumentacije³⁸. U svakom slučaju, „[j]amstva koja pruža izvršitelj obrade ona su jamstva koja izvršitelj obrade može *dokazati kao zadovoljavajuća za voditelja obrade*, jer voditelj obrade jedino njih može uzeti u obzir pri procjeni sukladnosti sa svojim obvezama”.³⁹ Ni sam članak 28. stavak 1. OUZP-a ni prethodni dokumenti EDPB-a ne pružaju iscrpan popis dokumenata ili radnji koje izvršitelj obrade treba prikazati ili dokazati jer to u velikoj mjeri ovisi o posebnim okolnostima obrade⁴⁰. Na primjer, voditelj obrade može odlučiti sastaviti upitnik za prikupljanje informacija od svojeg izvršitelja obrade radi provjere relevantnih jamstava, zatražiti relevantnu dokumentaciju, osloniti se na javno dostupne

---

³³ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 94.

³⁴ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 8.

³⁵ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 94.

³⁶ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 96.

³⁷ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 97. – 98. (koje se odnose na stručno znanje, pouzdanost i resurse izvršitelja obrade, kao i na ugled izvršitelja obrade na tržištu te na poštovanje odobrenog kodeksa ponašanja ili mehanizma certificiranja).

³⁸ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 95. (u kojima se navode neki primjeri: politika zaštite privatnosti, uvjeti pružanja usluge, evidencija aktivnosti obrade, pravila upravljanja podacima, pravila o zaštiti sigurnosti podataka, izvješća o vanjskim revizijama zaštite podataka, priznati međunarodni certifikati, kao što je serija ISO 27000).

³⁹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 95.

⁴⁰ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 96. („Procjena voditelja obrade o dostatnosti jamstava oblik je procjene rizika koji će uvelike ovisiti o vrsti obrade koja je povjerena izvršitelju obrade i procjenu treba provesti ovisno o pojedinačnom slučaju, uzimajući u obzir prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike za prava i slobode fizičkih osoba. Kao posljedica toga, Europski odbor za zaštitu podataka ne može pružiti iscrpan popis dokumenata ili radnji koje izvršitelj obrade treba predložiti ili dokazati u bilo kojem danom scenariju jer to uvelike ovisi o posebnim okolnostima obrade.”)

informacije i/ili potvrde ili izvješća o reviziji od pouzdanih trećih strana i/ili provesti revizije na licu mjesta.

42. EDPB je već naveo da je obveza angažiranja samo onih izvršitelja obrade „koji pružaju dostatna jamstva” iz članka 28. stavka 1. OUZP-a trajna obveza te da bi voditelj obrade trebao, u odgovarajućim vremenskim razmacima, provjeravati jamstva izvršitelja obrade⁴¹.
43. S obzirom na pitanje 1.3. koje je dansko nadzorno tijelo postavilo u svojem zahtjevu o riziku povezanom s obradom, EDPB naglašava da pojam rizika ima važnu ulogu u nizu odredbi OUZP-a, posebno onih koje se odnose na poglavlje IV. OUZP-a⁴².
44. Važno je naglasiti da se upućivanje na „rizik” u članku 24. stavku 1. i uvodnoj izjavi 74. OUZP-a ne bi trebalo tumačiti na način da voditelj obrade može zanemariti ili odstupiti od svojih obveza iz OUZP-a samo na temelju činjenice da rizik za prava i slobode ispitanika smatra „niskim”. Obveza provedbe „odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera” kako bi se osigurala usklađenost s OUZP-om u skladu s člankom 24. stavkom 1. OUZP-a uvijek se primjenjuje, ali mjere potrebne za postizanje tog rezultata mogu se razlikovati ovisno o riziku⁴³.
45. Iako članak 28. stavak 1. OUZP-a ne sadrži posebna upućivanja na „rizik”, podrazumijeva se potreba da se uzme u obzir razina rizika za prava i slobode ispitanika. Zahtjev iz članka 28. stavka 1. da se trebaju koristiti samo izvršitelji obrade koji „u dovoljnoj mjeri jamče” provedbu „odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera” treba tumačiti kao da se podrazumijeva potreba za razmatranjem jamče li izvršitelji obrade u dovoljnoj mjeri za provedbu takvih mjera s obzirom na rizike obrade, jer, na primjer, razina sigurnosnih mjera koje treba provesti također ovisi o rizicima.
46. Rizik povezan s aktivnošću obrade ima važnu ulogu u određivanju prikladnosti tehničkih i organizacijskih mjera, kao i drugih kriterija navedenih u članku 24. stavku 1. OUZP-a⁴⁴. Ovisno o razini rizika povezanog s aktivnošću obrade (na primjer, ako se obrađuju posebne kategorije osobnih podataka), voditelj obrade može definirati strože ili opsežnije tehničke i organizacijske mjere. Stoga bi svaki izvršitelj obrade trebao pružiti dostatna jamstva za djelotvornu provedbu „odgovarajućih” mjera koje je definirao voditelj obrade.
47. Odbor smatra da bi **se obveza voditelja obrade da provjeri pružaju li (pod)izvršitelji obrade dostatna jamstva za provedbu mjera koje je odredio voditelj obrade trebala primjenjivati bez obzira na rizik za prava i slobode ispitanika.**
48. **Međutim, opseg takve provjere u praksi će se razlikovati ovisno o prirodi tih organizacijskih i tehničkih mjera koje određuje voditelj obrade na temelju, među ostalim kriterijima, rizika povezanog s obradom.** Na primjer, ako aktivnosti obrade predstavljaju manji rizik za prava i slobode ispitanika, predmetne „odgovarajuće mjere” bit će manje stroge. Stoga opseg provjere voditelja obrade može biti manje opsežan u praksi. S druge strane, u slučaju većih rizika koji proizlaze iz predmetne obrade, razina provjere voditelja obrade može biti važnija u smislu provjere dostatnih

---

⁴¹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 99.: „uključujući revizije i inspekcije, ako je to prikladno”.

⁴² Pojam „rizik” spominje se u člancima 24., 25., 27., 30., 32., 33., 34., 35., 36. i 39. OUZP-a.

⁴³ Sud Europske unije, presuda od 14. prosinca 2023., *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, t. 35.: „u uvodnoj izjavi 74. OUZP-a naglašeno je da je potrebno da voditelj obrade ima obvezu provesti odgovarajuće i djelotvorne mjere i da je u mogućnosti dokazati usklađenost aktivnosti obrade s tom uredbom, uključujući i djelotvornost mjera, kojima bi se trebalo uzeti u obzir kriterije povezane sa značajkama obrade o kojoj je riječ i s rizicima za tog pojedinca, koji su također navedeni u člancima 24. i 32. te uredbe”.

⁴⁴ Članak 24. stavak 1. odnosi se na „prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca”.

jamstava koja se pružaju u cijelom lancu obrade, s obzirom na to da su „odgovarajuće mjere” koje treba provesti opsežnije i snažnije kako bi se uklonili rizici za ispitanike.

49. U tom pogledu, ovisno o razini rizika povezanog s aktivnošću obrade, voditelj obrade može povećati razinu svoje provjere tako da sam provjeri ugovore o podizvršavanju obrade i/ili odrediti za početnog izvršitelja obrade proširenu provjeru i dokumentaciju.
50. U skladu s načelom odgovornosti, svaku mjeru koja se smatra nužnom za usklađivanje s OUZP-om, također na temelju rizika koji proizlazi iz obrade, voditelj obrade treba na odgovarajući način dokumentirati⁴⁵. Izvršavanje te dužnosti omogućuje se, s jedne strane, **obvezama u pogledu pomoći i revizije** koje su uvedene za izvršitelje obrade i, s druge strane, **informacijama koje je početni izvršitelj obrade pružio** voditelju obrade prije angažiranja dodatnih izvršitelja obrade.
51. Prvo, Odbor napominje da su izvršitelji obrade dužni pomagati voditelju obrade u ispunjavanju određenih zahtjeva OUZP-a (na temelju članka 28. stavka 3. točaka (e) i (f))⁴⁶. Općenito, izvršitelj obrade dužan je voditelju obrade staviti na raspolaganje sve informacije potrebne za dokazivanje usklađenosti s člankom 28. (članak 28. stavak 3. točka (h))⁴⁷. Voditelj obrade trebao bi biti u potpunosti obaviješten o pojedinostima obrade koje su relevantne za dokazivanje usklađenosti s obvezama utvrđenima u članku 28. OUZP-a, a izvršitelj obrade trebao bi pružiti sve informacije o tome kako se aktivnost obrade provodi u ime voditelja obrade⁴⁸. U ugovoru bi trebalo navesti kako i koliko često bi se taj protok informacija trebao odvijati⁴⁹.
52. Stoga se voditelj obrade može osloniti na informacije koje mu je pružio izvršitelj obrade, u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (h) OUZP-a, pri ispunjavanju svoje dužnosti u pogledu dokumentiranja donesenih mjera, pod uvjetom da informacije koje je dostavio izvršitelj obrade zaista dokazuju usklađenost. Budući da je izvršitelj obrade u dobrom položaju da zna pojedinosti o obradi koju provodi i o obradi koju provode podizvršitelji, trebao bi voditelju obrade proaktivno staviti na raspolaganje sve relevantne informacije⁵⁰.

---

⁴⁵ U pogledu tereta dokazivanja voditelja obrade, vidjeti presudu Suda EU-a od 14. prosinca 2023., *Natsionalna agentsia za prihodite*, C-340/21, EU:C:2023:986, t. 52.: „Iz tekstova članka 5. stavka 2., članka 24. stavka 1. i članka 32. stavka 1. OUZP-a nedvosmisleno proizlazi da je teret dokazivanja toga da su osobni podaci obrađivani na način kojim se jamči njihova odgovarajuća sigurnost u smislu članka 5. stavka 1. točke (f) i članka 32. te uredbe na voditelju obrade”; vidjeti i presudu Suda EU-a od 25. siječnja 2024., *BL protiv MediaMarktSaturn Hagen-Iserlohn GmbH*, C-687/21, ECLI:EU:C:2024:72, t. 42. „U tom pogledu valja naglasiti da iz zajedničkog tumačenja članaka 5., 24. i 32. OUZP-a, u vezi s uvodnom izjavom 74. te uredbe proizlazi da je u okviru tužbe za naknadu štete na temelju članka 82. te uredbe na predmetnom voditelju obrade da dokaže da se osobni podaci obrađuju na način kojim se jamči njihova odgovarajuća sigurnost u smislu članka 5. stavka 1. točke (f) i članka 32. navedene uredbe. Takva raspodjela tereta dokazivanja može ne samo potaknuti voditelje obrade tih podataka da donesu sigurnosne mjere koje se zahtijevaju OUZP-om nego i očuvati koristan učinak prava na naknadu štete predviđenog člankom 82. te uredbe i poštovati namjere zakonodavca Unije navedene u njezinoj uvodnoj izjavi 11”.

⁴⁶ Vidjeti Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 130. – 138.

⁴⁷ Vidjeti Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 143. – 145.

⁴⁸ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 143.

⁴⁹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 143.

⁵⁰ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 143., u kojima se upućuje na članak 28. stavak 3. točku (h): „Primjerice, relevantni dijelovi evidencije izvršitelja obrade o aktivnostima obrade mogu se dijeliti s voditeljem obrade. *Izvršitelj obrade treba pružiti sve informacije o načinu na koji će se aktivnosti obrade provoditi u ime voditelja obrade.* Takve informacije trebaju uključivati informacije o funkcioniranju korištenih sustava, sigurnosnim mjerama, načinu ispunjavanja zahtjeva za zadržavanje podataka, lokaciji podataka, prijenosima podataka, osobama koje imaju pristup podacima i osobama koje su primatelji podataka, podizvršiteljima obrade itd.” Mogućnost voditelja

53. Prethodno navedeno primjenjuje se i na podizvršitelje obrade. Uistinu, izvršitelji obrade dužni su obveze pružanja pomoći prenijeti dalje u lancu obrade (članak 28. stavak 4. OUZP-a).
54. Drugo, **angažiranje podizvršitelja obrade**, kako je prethodno navedeno, moguće je samo uz prethodno pisano odobrenje voditelja obrade, koje može biti specifično ili opće. Ako voditelj obrade odluči dati svoje opće odobrenje, njega „bi trebalo dopuniti kriterijima kojima se usmjerava odabir izvršitelja obrade (npr. jamstva u pogledu tehničkih i organizacijskih mjera, stručno znanje, pouzdanost i resursi).”⁵¹.
55. Kako je objasnio EDPB, „[d]a bi se mogla izvršiti procjena i donijeti odluka o odobrenju podugovaranja, izvršitelj obrade mora voditelju obrade dostaviti popis predviđenih podizvršitelja obrade (uključujući za svakog: njihove lokacije, što će raditi i dokaz o provedenim zaštitnim mjerama)”⁵². Te su informacije potrebne kako bi se voditelj obrade pridržavao načela odgovornosti iz članka 5. stavka 2. i članka 24. te odredbi članka 28. stavka 1., članka 32. i poglavlja V. OUZP-a.⁵³ Kad je riječ o prijenosima osobnih podataka izvan EGP-a, Odbor upućuje na odgovor u nastavku na pitanje 1.2. koje je postavilo dansko nadzorno tijelo.
56. Kako je istaknuo EDPB, početni izvršitelj obrade treba osigurati da predlaže podizvršitelje koji pružaju zadovoljavajuća jamstva⁵⁴. Potreba da početni izvršitelj obrade pruža navedene informacije pokazuje da **izvršitelj obrade ima ulogu u odabiru podizvršitelja obrade i provjeri jamstava koja oni pružaju te da voditelju obrade treba pružiti dostatne informacije**. To je i u skladu s činjenicom da neovisno o kriterijima koje je voditelj obrade naveo za odabir dodatnih izvršitelja obrade, početni izvršitelj obrade ostaje u cijelosti odgovoran voditelju obrade za izvršavanje obveza podizvršitelja obrade (članak 28. stavak 4. OUZP-a).
57. U tom pogledu, čak i ako je, u skladu s člankom 28. stavkom 4. OUZP-a, izvršitelj obrade koji angažira podizvršitelja obrade izravno odgovoran osigurati da se tom drugom izvršitelju obrade nametnu iste obveze zaštite podataka koje su utvrđene u početnom ugovoru između voditelja obrade i izvršitelja obrade, time se ne ukida odgovornost voditelja obrade za osiguravanje usklađenosti sa zahtjevima iz članka 28. stavka 1. i članka 24. stavka 1. OUZP-a te za dokazivanje navedenoga.
58. **Konačnu odluku o tome hoće li se angažirati određeni podizvršitelj podizvršitelja obrade kao i o pripadajućoj odgovornosti, uključujući s obzirom na provjeru dostatnosti jamstava koje pruža podizvršitelj obrade, donosi voditelj obrade.** Kao što je već navedeno, u slučaju općeg ili posebnog odobrenja, voditelj obrade uvijek mora biti taj koji odlučuje o tome hoće li se odobriti angažman tog podizvršitelja obrade ili će protiv njega biti uložen prigovor.
59. Pri procjeni usklađenosti s člankom 24. stavkom 1. i člankom 28. stavkom 1. OUZP-a nadzorna tijela trebaju procijeniti može li voditelj obrade dokazati da je provjera dostatnosti jamstava koja su pružili njegovi podizvršitelji obrade izvršena na zadovoljavajući način. To podrazumijeva da se voditelj obrade može odlučiti osloniti na informacije koje je primio od svojeg izvršitelja obrade i dopunjavati ih prema potrebi. Na primjer, ako se informacije koje je primio voditelj obrade čine nepotpunima, netočnima ili izazivaju sumnju, ili ako je to primjereno s obzirom na okolnosti slučaja, uključujući rizik povezan s

---

obrade da provede reviziju također je navedena u stavku 144.: „Cilj je takve revizije osigurati da voditelj obrade ima sve informacije o aktivnosti obrade koja se obavlja u njegovo ime i jamstvima koja pruža izvršitelj obrade.”

⁵¹ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 156.

⁵² Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 152.

⁵³ Smjernice 07/2020 EDPB-a, bilješka 69.

⁵⁴ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 159.

obradom, voditelj obrade trebao bi zatražiti dodatne informacije i/ili provjeriti informacije te ih prema potrebi dopuniti/ispraviti.

60. Točnije, za obradu koja predstavlja veliki rizik za prava i slobode ispitanika, voditelj obrade trebao bi povećati svoju razinu provjere u smislu provjere informacija pruženih u vezi s jamstvima koja su predložili različiti izvršitelji obrade u lancu obrade.

2.1.3 Provjera ugovora između početnog izvršitelja obrade i dodatnih izvršitelja obrade

61. Dansko nadzorno tijelo u osnovi pita je li i u kojoj mjeri voditelj obrade dužan provjeriti i dokumentirati određuju li se ugovorima o podizvršavanju obrade iste obveze za dodatne izvršitelje obrade.
62. Člankom 28. stavkom 4.⁵⁵ propisuje se izravna obveza za izvršitelje obrade u tom pogledu. Nadalje, člankom 28. stavkom 3. točkom (d) od voditelja obrade i izvršitelja obrade zahtijeva se da „odrede” obvezu izvršitelja obrade o poštovanju uvjeta iz članka 28. stavka 4. u svojem ugovoru, čime taj zahtjev postaje ugovorna obveza koja se nameće izvršitelju obrade. Drugim riječima, **početni izvršitelj obrade zakonski je i ugovorno obavezan prenijeti iste obveze zaštite podataka u ugovorima o podizvršavanju obrade koje sklapa s dodatnim izvršiteljima obrade.**

---

⁵⁵ Članak 60. stavak 4. OUZP-a: „Ako izvršitelj obrade angažira drugog izvršitelja obrade za provođenje posebnih aktivnosti obrade u ime voditelja obrade, iste obveze za zaštitu podataka kao one koje su navedene u ugovoru ili drugom pravnom aktu između voditelja obrade i izvršitelja obrade iz stavka 3. nameću se tom drugom izvršitelju obrade ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu s pravom Unije ili pravom države članice, a posebno obveza davanja dostatnih jamstava za provedbu odgovarajućih tehničkih i organizacijskih mjera na način da se obradom udovoljava zahtjevima iz ove Uredbe.”

63. Slično tome, početni izvršitelj obrade ugovorom će zahtijevati od dodatnih izvršitelja obrade da nametnu iste obveze zaštite podataka svojim izvršiteljima obrade i tako dalje u lancu obrade⁵⁶. Nije potrebno da tekst ugovora o podizvršavanju obrade bude identičan tekstu ugovora o obradi podataka koji je sklopljen s početnim izvršiteljem obrade⁵⁷.
64. Odbor podsjeća da, ako podizvršitelj obrade ne ispuní svoje obveze, krajnju odgovornost za izvršavanje obveza tog drugog podizvršitelja obrade snosi voditelj obrade. Međutim, početni izvršitelj obrade i dalje će biti odgovoran voditelju obrade kako bi voditelj obrade imao mogućnost podnijeti ugovorna potraživanja od svojeg početnog izvršitelja obrade ako taj izvršitelj obrade ne prenese iste obveze zaštite podataka u ugovorima o podizvršavanju obrade.
65. Izvršitelji obrade dužni su voditelju obrade staviti na raspolaganje sve informacije potrebne za dokazivanje usklađenosti s člankom 28. stavkom 3. točkom (h) OUZP-a. Stoga će početni izvršitelj obrade, na zahtjev voditelja obrade, morati dostaviti ugovore o podizvršavanju obrade između početnog izvršitelja obrade i dodatnih izvršitelja obrade.
66. U tom pogledu, standardne ugovorne klauzule EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade⁵⁸ i standardne ugovorne klauzule za međunarodni prijenos⁵⁹ pružaju voditelju obrade mogućnost da zatraži kopiju ugovora o podizvršavanju obrade između početnih izvršitelja obrade i dodatnih izvršitelja obrade. Ta je mogućnost predviđena i trima standardnim ugovornim klauzulama između voditelja

---

⁵⁶ U Zajedničkom mišljenju 2/2021 Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka o Provedbenoj odluci Europske komisije o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka u treće zemlje, EDPB i EDPS istaknuli su da stranke u prijenosu od izvršitelja obrade do izvršitelja obrade moraju uzeti u obzir zahtjev iz članka 28. stavka 4. OUZP-a (t. 66.).

⁵⁷ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 160.: „Nametanje „istih” obveza treba se tumačiti na funkcionalan, a ne na formalan način: nije potrebno da ugovor ponavlja iste riječi koje su upotrijebljene u ugovoru između voditelja obrade i izvršitelja obrade, već bi trebao osigurati da obveze u suštini budu iste.” EDPB napominje i da ako se dva izvršitelja obrade oslanjaju na modul 3. (prijenos od izvršitelja obrade do izvršitelja obrade) standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos, početni izvršitelj obrade pruža dodatno jamstvo. U skladu s klauzulom 8.1. točkom (d) standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos izvoznik podataka (početni izvršitelj obrade) jamči da je uvozniku podataka (podizvršitelju obrade) nametnuo iste obveze zaštite podataka kao one koje su utvrđene ugovorom ili drugim pravnim aktom u skladu s pravom Unije ili pravom države članice između voditelja obrade i izvoznika podataka.

⁵⁸ U odjeljku 7. o angažiranju podizvršitelja obrade člankom 7. stavkom 7. točkom (c) standardnih ugovornih klauzula EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade predviđeno je sljedeće: „Izvršitelj obrade na zahtjev voditelja obrade stavlja voditelju obrade na raspolaganje kopiju ugovora s podizvršiteljem obrade i sve naknadne izmjene tog ugovora. Izvršitelj obrade smije, u mjeri u kojoj je to potrebno da bi se zaštitile poslovne tajne i druge povjerljive informacije te osobni podaci, izbrisati dijelove teksta ugovora prije stavljanja kopije na raspolaganje.” Provedbena odluka Komisije 2021/915 od 4. lipnja 2021. o standardnim ugovornim klauzulama između voditelja obrade i izvršitelja obrade iz članka 28. stavka 7. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 29. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1725 („standardne ugovorne klauzule EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade”).

⁵⁹ Modul 2. (prijenos od voditelja obrade do izvršitelja obrade), klauzula 9. točka (c) standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos predviđa: „Uvoznik podataka na zahtjev izvoznika podataka dostavlja kopiju takvog ugovora s podizvršiteljem obrade i sve naknadne izmjene izvozniku podataka. Ako je to potrebno za zaštitu poslovnih tajni ili drugih povjerljivih informacija, uključujući osobne podatke, uvoznik podataka može ispustiti tekst sporazuma prije dijeljenja kopije”. Osim toga, u modulu 3. (prijenos od izvršitelja obrade do izvršitelja) predviđeno je sljedeće: „Uvoznik podataka na zahtjev izvoznika podataka ili voditelja obrade dostavlja kopiju takvog ugovora s podizvršiteljem obrade i sve naknadne izmjene. Ako je to potrebno za zaštitu poslovnih tajni ili drugih povjerljivih informacija, uključujući osobne podatke, uvoznik podataka može ispustiti tekst sporazuma prije dijeljenja kopije”. Provedbena odluka Komisije (EU) 2021/914 od 4. lipnja 2021. o standardnim ugovornim klauzulama za prijenos osobnih podataka u treće zemlje u skladu s Uredbom (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća (standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos).

obrade i izvršitelja obrade koje su donijela nadzorna tijela⁶⁰. Tom se mogućnošću iskazuje pravo voditelja obrade na reviziju u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (h) OUZP-a. Ako to zatraži voditelj obrade, izvršitelj obrade treba dostaviti takvu kopiju.

67. Međutim, EDPB napominje da se standardnim ugovornim klauzulama ne uređuje *mora* li voditelj obrade tu kopiju kako bi ispunio zahtjeve iz članka 28. stavka 1. OUZP-a.
68. U tom smislu, odgovornost voditelja obrade ne može se utvrditi na temelju činjenice je li voditelj obrade odlučio zatražiti takvu kopiju ili ne. Izvršitelj obrade također u svakom slučaju ima pravne i ugovorne obveze kojima se od njega traži da nametne iste obveze zaštite podataka kao u početnom ugovoru.
69. Međutim, **voditelj obrade nema obvezu sustavno tražiti ugovore o podizvršavanju obrade kako bi provjerio jesu li obveze zaštite podataka predviđene u početnom ugovoru prenesene dalje u lancu obrade.** Voditelj obrade trebao bi na pojedinačnoj osnovi procijeniti je li potrebno zatražiti kopiju takvih ugovora ili ih preispitati u bilo kojem trenutku kako bi mogao dokazati usklađenost s obzirom na načelo odgovornosti. U kontekstu ostvarivanja svojeg prava na reviziju u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (h), voditelj obrade treba imati uspostavljen postupak za provođenje revizijskih kampanja kako bi uzorkovanjem provjera utvrdio sadržavaju li ugovori s njegovim podizvršiteljima potrebne obveze u pogledu zaštite podataka.
70. Potreba da se zatraži kopija ugovora o podizvršenju obrade stoga ovisi o okolnostima slučaja. Na primjer, u slučaju sumnje u usklađenost izvršitelja obrade ili podizvršitelja obrade sa zahtjevima iz članka 28. stavka 1. i članka 28. stavka 4. ili na zahtjev nadzornog tijela, voditelj obrade treba zatražiti da se ugovor preispita (npr. u slučaju da je kod dodatnog izvršitelja obrade došlo do povrede podataka ili u slučaju drugih javno dostupnih informacija ili drugih informacija dostupnih voditelju obrade), npr. mogu postojati predlošci ugovora o obradi podataka podizvršitelja koji ne ispunjavaju zahtjeve iz članka 28. stavka 3. OUZP-a.
71. Kako bi se osigurala usklađenost s člankom 28. stavkom 1. s obzirom na načelo odgovornosti, kopija ugovora o podizvršavanju obrade može pomoći voditelju obrade da dokaže da njegovi izvršitelji obrade i podizvršitelji obrade imaju dostatna jamstva, među ostalim da izvršitelj obrade poštuje članak 28. stavak 4. OUZP-a. EDPB primjećuje da voditelj obrade možda neće moći procijeniti jesu li jamstva pružena u vezi s podizvršiteljem obrade dostatna ili ne, bez pristupa sadržaju ugovora o podizvršavanju obrade i procjene njegova sadržaja. Iako se jamstva mogu pružiti u pisanom obliku u ugovoru, ugovorne odredbe ne mogu same po sebi dokazati da ugovorne stranke djelotvorno provode dostatna jamstva.

2.2 O tumačenju članka 28. stavka 1. OUZP-a u vezi s člankom 44. OUZP-a (prijenosi u lancu obrade – pitanja 1.2. i 1.3.)

72. Pitanjem 1.2. zahtjeva nastoje se pružiti pojašnjenja u slučajevima prijenosa ili daljnjih prijenosa od (pod)izvršitelja obrade do drugog (pod)izvršitelja obrade, o tome u kojoj bi mjeri voditelj obrade trebao, u okviru svoje obveze iz članka 28. stavka 1. OUZP-a u vezi s člankom 44. OUZP-a, ocijeniti dokumentaciju (pod)izvršitelja obrade da razina zaštite osobnih podataka ne bude ugrožena početnim ili daljnjim prijenosima.

---

⁶⁰ Standardne ugovorne klauzule danskog ugovornog tijela za potrebe usklađenosti s člankom 28. OUZP-a, posebno s klauzulom 7.5.; standardne ugovorne klauzule litavskog nadzornog tijela za potrebe usklađenosti s člankom 28. OUZP-a, posebno s klauzulom 18.; standardne ugovorne klauzule slovenskog nadzornog tijela za potrebe usklađenosti s člankom 28. OUZP-a, posebno s klauzulom 6.5.

73. Pitanjem 1.3. nastoji se pojasniti mijenja li opseg obveza iz članka 28. stavka 1. OUZP-a u vezi s člankom 5. stavkom 2. i člankom 24. OUZP-a, kako je odgovoreno u pitanju 1.2., ovisno o riziku povezanom s aktivnošću obrade. U slučaju potvrdnog odgovora, dansko nadzorno tijelo zatražilo je da mu se pruži informacija o tome koliki je opseg takvih obveza za „niskorizične” i „visokorizične” aktivnosti obrade.

Uvodna pojašnjenja

74. Radi jasnoće, u kontekstu ovog mišljenja iznesena su neka uvodna pojašnjenja u vezi s tim pitanjima.
75. Kao prvo, EDPB „prijenos” tumači u smislu utvrđenom u Smjernicama 05/2021 EDPB-a o međudjelovanju članka 3. i poglavlja V. Opće uredbe o zaštiti podataka⁶¹ (daljnje u tekstu: „Smjernice 05/2021 EDPB-a (međudjelovanje)”), koje se odnose i na Smjernice 3/2018 EDPB-a o teritorijalnom području primjene Opće uredbe o zaštiti podataka⁶². Kako je prethodno istaknuo EDPB, daljnjski pristup iz treće zemlje predstavlja prijenos ako ispunjava kriterije utvrđene u Smjernicama EDPB-a 05/2021 (međudjelovanje)⁶³. U svakom slučaju, postojanje prijenosa pokreće primjenu poglavlja V. OUZP-a.
76. Drugo, budući da se pitanje 1.2. odnosi na situaciju u kojoj (pod)izvršitelj obrade obavlja početni ili daljnji prijenos drugom (pod)izvršitelju obrade, voditelj obrade nije izvoznik podataka; umjesto toga, izvoznik podataka je izvršitelj obrade koji prenosi osobne podatke drugom izvršitelju obrade dalje u lancu obrade u ime voditelja obrade, a ne zasebnom voditelju obrade. To stoga isključuje osobne podatke prenesene zasebnim voditeljima obrade, među ostalim tribunale, sudove ili upravna tijela trećih zemalja. Stoga tumačenje članka 48. OUZP-a a nije obuhvaćeno tim pitanjima.
77. Treće, EDPB napominje da se pitanje 1.2. odnosi na prijenose koji se odvijaju duž lanca obrade prema zabilježenim uputama voditelja obrade na temelju članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a. Valja naglasiti da je na voditelju obrade da odluči je li prijenos osobnih podataka izvan EGP-a moguć u okviru aktivnosti obrade koje su povjerene (pod)izvršiteljima obrade. Izvršitelj obrade treba se suzdržati od izvršavanja bilo kakvog početnog ili daljnjeg prijenosa koje je izvan obuhvata uputa voditelja obrade⁶⁴. Zabilježene upute voditelja obrade u pogledu početnih ili daljnjih prijenosa osobnih podataka prenose se dalje u lancu obrade⁶⁵.
78. Četvrto, EDPB pojašnjava da pojam rizika iz pitanja 1.3. treba shvatiti kao rizik za prava i slobode ispitanika čiji se osobni podatci obrađuju, u smislu uvodnih izjava 75. i 76. OUZP-a (kako je navedeno u prethodnoj točki 35.).

Odgovornost voditelja obrade postoji čak i ako (pod)izvršitelji obrade provode početne ili daljnje prijenose

79. Kad je riječ o sadržaju zahtjeva, EDPB već je naveo da „[...] može postojati slučaj prijenosa u kojem izvršitelj obrade (na temelju članka 3. stavka 1. ili članka 3. stavka 2. za predmetnu obradu (...)) šalje podatke drugom izvršitelju obrade ili čak voditelju obrade u trećoj zemlji u skladu s uputama svojeg voditelja obrade. *U tim slučajevima izvršitelj obrade postupuje kao izvoznik podataka u ime voditelja*

---

⁶¹ Smjernice 05/2021 EDPB-a o međudjelovanju primjene članka 3. i odredbi o međunarodnim prijenosima iz Poglavlja V. Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 2.0, donesene 14. veljače 2023., u kojima se u točki 9. utvrđuju tri zbirna kriterija na temelju kojih se postupak obrade može smatrati prijenosom i, općenitije, u odjeljku 2. detaljno se opisuju ti kriteriji.

⁶² Smjernice 05/2021 EDPB-a (međudjelovanje), točka 12. u kojoj se upućuje na Smjernice 3/2018 EDPB-a o teritorijalnom području primjene Opće uredbe o zaštiti podataka, verzija 2.1, donesene 12. studenoga 2019. (s ispravkom od 7. siječnja 2020.), stranica 5. i odjeljci 1 – 3. Vidjeti posebno „d) Izvršitelj obrade bez poslovnog nastana u Uniji” u odjeljku 2.

⁶³ Smjernice 05/2021 EDPB-a (međudjelovanje), t. 16.

⁶⁴ Članak 29. OUZP-a. Kako je podsjetio EDPB, „Ugovorom je potrebno odrediti zahtjeve za prijenose u treće zemlje ili međunarodne organizacije, uzimajući u obzir odredbe poglavlja V. Opće uredbe o zaštiti podataka.” (Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 119.). Primjerice, voditelj obrade može odlučiti zabraniti prijenose ili ih dopustiti samo određenim zemljama.

⁶⁵ Članak 28. stavak 4. OUZP-a.

*obrade i mora osigurati usklađenost s odredbama Poglavlja V. za predmetni prijenos u skladu s uputama voditelja obrade, što uključuje upotrebu odgovarajućeg alata za prijenos. S obzirom na to da je prijenos aktivnost obrade koja se provodi u ime voditelja obrade, **voditelj obrade je nadležan i mogao bi biti odgovoran na temelju Poglavlja V. te mora i osigurati da izvršitelj obrade pruža dovoljna jamstva na temelju članka 28.***⁶⁶

80. Drugim riječima, u slučaju prijenosa, čak i ako ga ne obavlja izravno voditelj obrade, nego izvršitelj obrade u ime voditelja obrade, voditelj obrade i dalje podliježe obvezama koje proizlaze iz članka 44. OUZP-a i članka 28. stavka 1. OUZP-a^{67 68}.

Odgovornost koja proizlazi iz članka 44. OUZP-a

81. Obveze iz članka 44. OUZP-a⁶⁹ odnose se i na izvršitelje obrade (u kontekstu mišljenja, koji djeluju kao izvoznici podataka) i na voditelje obrade⁷⁰. Izvršitelji obrade i voditelji obrade stoga bi trebali osigurati da razina zaštite osobnih podataka nije ugrožena početnim ili daljnjim prijenosom, bez obzira na razlog zbog kojeg se prijenos odvija⁷¹. Na primjer, i voditelj obrade i izvršitelj obrade u načelu ostaju odgovorni u skladu s poglavljem V. OUZP-a za nezakonit početni ili daljnji prijenos⁷² te bi se stoga i skupno i pojedinačno mogli smatrati odgovornima u slučaju kršenja.

Odgovornost koja proizlazi iz članka 28. stavka 1. OUZP-a

82. U skladu s načelom odgovornosti, voditelji obrade dužni su poduzeti „odgovarajuće korake” radi sprječavanja svakog kršenja pravila utvrđenih u OUZP-u kako bi osigurali pravo na zaštitu podataka⁷³, a to uključuje sprječavanje kršenja poglavlja V. OUZP-a. Ta se odgovornost primjenjuje prije početka prijenosa i sve dok se preneseni osobni podatci obrađuju u trećoj zemlji.
83. Kako je objašnjeno u točkama 47. do 48. ovog mišljenja, *obveza voditelja obrade* da provjeri pružaju li (pod)izvršitelji obrade dostatna jamstva za provedbu mjera koje je utvrdio voditelj obrade u skladu s člankom 28. stavkom 1. OUZP-a⁷⁴ trebala bi se primjenjivati neovisno o riziku za prava i slobode

⁶⁶ Smjernice 05/2021 EDPB-a (međudjelovanje), t. 19., isticanje je dodano podebljanim slovima.

⁶⁷ Također je važno navesti da se članak 28. stavak 1. OUZP-a odnosi na ispunjavanje zahtjeva OUZP-a te ga stoga treba tumačiti kao da uključuje odredbe poglavlja V. koje se odnose na početne ili daljnje prijenose osobnih podataka trećim zemljama. To obuhvaća početne i daljnje prijenose, vidjeti članak 44. OUZP-a.

⁶⁸ Za potrebe ovog odjeljka mišljenja razmatraju se dužnosti koje proizlaze iz članka 44. i članka 28. stavka 1. OUZP-a, pri čemu se navodi da voditelj obrade i dalje podliježe svim obvezama koje se primjenjuju na voditelje obrade na temelju OUZP-a.

⁶⁹ Članak 44. OUZP-a odnosi se na odredbe poglavlja V. OUZP-a.

⁷⁰ Članak 44. OUZP-a odnosi se i na „voditelja obrade i na izvršitelja obrade” kad je riječ o usklađenosti s poglavljem V.; vidjeti i uvodnu izjavu 101. Zbog toga se Preporuke 01/2020 EDPB-a o mjerama kojima se dopunjuju alati za prijenos podataka kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka u EU-u, verzija 2.0, donesene 18. lipnja 2021. (dalje u tekstu „preporuke 01/2020 EDPB-a”) primjenjuju na „izvoznike podataka” (bilo da su oni voditelji obrade ili (pod)izvršitelji obrade osobnih podataka).

⁷¹ Presuda Suda Europske unije od 16. srpnja 2020., *Data Protection Commissioner protiv Facebook Ireland Ltd. i Maximillian Schrems* (dalje u tekstu „presuda Suda EU-a u predmetu Schrems II”), predmet C-311/18, ECLI:EU:C:2020:559, t. 92.

⁷² Voditelj obrade može od svojeg izvršitelja obrade potraživati naknadu koja odgovara njegovu dijelu odgovornosti, pod uvjetom da su ispunjeni uvjeti utvrđeni u članku 82. stavku 5. OUZP-a.

⁷³ Vidjeti prethodni odjeljak o članku 5. stavku 2. i članku 24. stavku 1. u kombinaciji s člankom 28. stavkom 1. OUZP-a.

⁷⁴ Kako bi se izbjegla sumnja, trebalo bi pojasniti da se „odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere” iz članka 24. stavka 1. i članka 28. stavka 1. OUZP-a ne smiju zamijeniti s „dodatnim mjerama” navedenima u Preporukama 01/2020 EDPB-a (t. 50.: „Dodatne mjere” po definiciji dopunjuju zaštitne mjere koje već pruža alat za prijenos iz članka 46. OUZP-a i sve druge primjenjive sigurnosne zahtjeve (npr. tehničke sigurnosne mjere) utvrđene OUZP-om”, uz pozivanje na uvodnu izjavu 109. OUZP-a i presudu Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 133.).

ispitanika. Međutim, *opseg* takve provjere u praksi će se razlikovati ovisno o prirodi organizacijskih i tehničkih mjera koje je odredio voditelj obrade na temelju, među ostalim kriterijima, rizika povezanog s obradom⁷⁵. U tom pogledu, postojanje početnog ili daljnjeg prijenosa u treće zemlje u lancu obrade može povećati rizike koji proizlaze iz obrade i stoga utjecati na „odgovarajuće” mjere koje je odredio voditelj obrade⁷⁶.

84. Voditelj obrade, uz pomoć izvršitelja obrade i podizvršitelja, trebao bi na zahtjev moći dokazati nadležnom nadzornom tijelu svoju usklađenost sa zahtjevima iz članka 28. stavka 1. OUZP-a. Odgovarajuća dokumentacija mogla bi se, među ostalim, temeljiti na informacijama primljenima od izvršitelja obrade u kontekstu angažiranja (pod)izvršitelja obrade⁷⁷ (vidjeti točke od 54. do 56.), ali i uz pomoć njihovih izvršitelja obrade, u skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (h) OUZP-a (vidjeti točke od 51. do 52.).
85. Voditelju obrade potrebne su i relevantne informacije kako bi izdao potrebne upute za prijenos osobnih podataka u odgovarajuće treće zemlje i kako bi se mogao pridržavati načela odgovornosti iz članka 5. stavka 2. i članka 24. OUZP-a te odredbi članka 28. stavka 1., članka 32. i poglavlja V. OUZP-a⁷⁸. Voditelj obrade može uložiti prigovor ili ne odobriti angažiranje dodatnog izvršitelja obrade ako bi to uključivalo prijenos osobnih podataka od početnog izvršitelja obrade (kao izvoznika) do predviđenog dodatnog izvršitelja obrade (kao uvoznika) na temelju primljenih informacija.
86. U skladu s prethodnom točkom 58., voditelj obrade u konačnici je odgovoran za svako kršenje članka 28. stavka 1. OUZP-a kada je riječ o korištenju (pod)izvršitelja obrade te ga se može smatrati odgovornim za njega. EDPB ističe da praktične poteškoće na koje se pozivaju voditelji obrade u vezi s kontrolom nad angažmanom podizvršitelja od strane njihova izvršitelja obrade, što im može otežati provjeru „dostatnih jamstava”, posebno u pogledu prijenosa u treće zemlje, ne oslobađaju voditelja obrade od njegovih odgovornosti u obradi⁷⁹.
87. U nastavku su opisani neiscrpnj primjeri dokumentacije koju bi voditelj obrade trebao procijeniti i moći pokazati nadležnom nadzornom tijelu – mapiranje prijenosa, korišteni razlog za prijenos i, prema potrebi, „procjena učinka prijenosa” i dopunske mjere.

Mapiranje prijenosa:

88. Kao prvi korak, ako će se osobni podatci prenositi u treće zemlje u vezi s angažiranjem (pod)izvršitelja obrade, voditelj obrade treba procijeniti i biti u mogućnosti pokazati dokumentaciju koja se odnosi na

---

⁷⁵ Vidjeti definiciju rizika, kako je objašnjeno u točkama 35. i 78.

⁷⁶ U uvodnoj izjavi 116. OUZP-a navodi se: „Kada se osobni podaci kreću preko granica izvan Unije, može se povećati rizik koji prijete sposobnosti pojedinaca da ostvare svoja prava na zaštitu podataka, osobito da se zaštite od nezakonite uporabe ili otkrivanja tih informacija.”

⁷⁷ Vidjeti i klauzulu 9. točku (a) modula 3. (prijenos od izvršitelja obrade do izvršitelja obrade) standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos i njihov Prilog III.; vidjeti i klauzulu 9. točku (a) modula 2. (prijenos od voditelja obrade do izvršitelja obrade); i klauzulu 7.7. točku (a) standardnih ugovornih klauzula EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade i njihov Prilog IV. „Popis podizvršitelja obrade”. Prilog II. standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos i Prilog IV. standardnim ugovornim klauzulama EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade potrebno je dopuniti sljedećim informacijama o podizvršiteljima obrade u slučaju posebnog odobrenja voditelja obrade: ime, adresa, ime osobe za kontakt, položaj i podatci za kontakt te opis obrade. Osim toga, Prilog I. standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos, odjeljak B „Opis prijenosa” uključuje „Za prijenose (pod)izvršiteljima obrade isto tako navesti predmet, prirodu i trajanje obrade”. Slično tome, Prilog II. standardnim ugovornim klauzulama između voditelja obrade i izvršitelja obrade uključuje „Ako obradu vrše (pod)izvršitelji, navedite i predmet, prirodu i trajanje obrade”.

⁷⁸ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 152., bilješka 69.

⁷⁹ Izvješće CEF-a o uslugama u oblaku, str. 16.

mapiranje prijenosa⁸⁰. Voditelj obrade treba osigurati da izvoznik (koji obrađuje osobne podatke u njegovo ime) provodi mapiranje prijenosa, navodeći koji se osobni podatci prenose (uključujući daljinski pristup), gdje se prenose i u koje svrhe⁸¹. Voditelj obrade može se osloniti na takvo mapiranje i, prema potrebi, nadopunjavati ga. Na primjer, ako se mapiranje koje je primio voditelj obrade čini nepotpunim⁸², netočnim ili izaziva sumnje, voditelj obrade treba zatražiti dodatne informacije, provjeriti informacije i prema potrebi ih dopuniti/ispraviti.

89. Voditelj obrade trebao bi primiti te informacije⁸³ prije angažiranja dodatnog izvršitelja obrade. Treba podsjetiti i da voditelj obrade podliježe posebnim zahtjevima u pogledu transparentnosti kad je riječ o prijenosu u treće zemlje u skladu s člankom 13. stavkom 1. točkom (f), člankom 14. stavkom 1. točkom (f), člankom 15. stavkom 1. točkom (c) i člankom 15. stavkom 2. OUZP-a te zahtjevu za vođenje evidencije o aktivnostima obrade u skladu s člankom 30. stavkom 1. točkama (d) i (e) OUZP-a. Kako bi se ispunili ti zahtjevi, voditelj obrade treba znati gdje se nalaze podizvršitelji obrade i gdje se provode prijenosi, uključujući pristup na daljinu⁸⁴.

Korišteni razlog za prijenos i, ako je primjenjivo, „procjena učinka prijenosa” i dopunske mjere:

90. Voditelj obrade treba ocijeniti i biti u mogućnosti predložiti dokumentaciju koja se odnosi na razlog za prijenos⁸⁵ na koji se izvoznik oslanja u skladu s uputama voditelja obrade⁸⁶. To znači da voditelj obrade treba te informacije primiti od (pod)izvršitelja obrade/izvoznika prije nego što se prijenos provede. EDPB podsjetio je u tom kontekstu da voditelj obrade podliježe posebnim zahtjevima u pogledu transparentnosti s obzirom na „postojanje ili nepostojanje odluke o primjerenosti” u skladu s člankom 45. OUZP-a ili „odgovarajuće zaštitne mjere” predviđene u skladu s člankom 46. OUZP-a (članak 13. stavak 1. točka (f), članak 14. stavak 1. točka (f) i članak 15. stavak 2. OUZP-a⁸⁷).
91. Kad je riječ o opsegu obveze voditelja obrade da ocijeni tu dokumentaciju, ona ovisi o vrsti osnove koju (pod)izvršitelji obrade (kao izvoznici podataka) upotrebljavaju za početni ili daljnji prijenos⁸⁸:
92. Prijenosi se mogu izvršiti na temelju **odluke o primjerenosti** ako je u skladu s člankom 45. OUZP-a Komisija odlučila da treća zemlja, područje ili jedan ili više određenih sektora unutar te treće zemlje ili da međunarodna organizacija osigurava primjerenu razinu zaštite. Kako bi procijenila je li razina zaštite primjerena, Komisija uzima u obzir, među ostalim kriterijima, pravila za daljnji prijenos osobnih podataka drugoj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji koja se poštuju u toj zemlji ili

---

⁸⁰ „Mapiranje” se odnosi na prvi korak (koji se naziva „budite upoznati sa svojim prijenosima podataka”) Preporuka 01/2020 EDPB-a, odjeljak 2.1. „Prvi korak: budite upoznati sa svojim prijenosima podataka”. Taj prvi korak primjenjuje se bez obzira na razlog prijenosa.

⁸¹ Treba navesti da svrhe određuje voditelj obrade, zajedno s „ključnim sredstvima” obrade (vidjeti Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 40.).

⁸² Npr. ako se u mapiranju ne navodi lokacija podizvršitelja obrade ili ako prijenosi u obliku pristupa na daljinu nisu spomenuti u mapiranju dok se odvijaju.

⁸³ Kako je prethodno objašnjeno u točkama od 54. do 56.

⁸⁴ Takvo mapiranje potrebno je i ako stranke popunjavaju relevantne priloge standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos i standardnim ugovornim klauzulama EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade (vidjeti prethodnu bilješku 80.).

⁸⁵ Preporuke 01/2020 EDPB-a, odjeljak 2.2. „Drugi korak: utvrdite na koje se alate za prijenos oslanjate”.

⁸⁶ Članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a.

⁸⁷ Smjernice 01/2022 EDPB-a (pravo na pristup), t. 122.

⁸⁸ U skladu sa zabilježenim uputama voditelja obrade u pogledu prijenosa osobnih podataka u lancu obrade.

međunarodnoj organizaciji, sudsku praksu, kao i učinkovita i provediva prava ispitanika te učinkovitu upravnu i sudsku zaštitu za ispitanike čiji se osobni podaci prenose⁸⁹.

93. U tom kontekstu, ako prijenos provodi (pod)izvršitelj obrade (u ime voditelja obrade) na temelju odluke o primjerenosti u skladu s člankom 45. OUZP-a, stupanj provjere koji se zahtijeva od voditelja obrade u skladu s člankom 28. stavkom 1. OUZP-a pruža li njegov (pod)izvršitelj obrade dostatna jamstva u pogledu usklađenosti s poglavljem V. OUZP-a trebao bi obuhvaćati sljedeće elemente:
- je li odluka o primjerenosti na snazi⁹⁰;
  - i jesu li prijenosi izvršeni u ime voditelja obrade obuhvaćeni područjem primjene te odluke (npr. obuhvaćene kategorije osobnih podataka ili sektori)⁹¹.
94. Ako osobni podaci koje (pod)izvršitelj obrade prenosi (u ime voditelja obrade) na temelju odluke o primjerenosti podliježu **daljnjem prijenosu** iz te treće zemlje, ne smije se ugroziti ni razina zaštite pojedinaca zajamčena OUZP-om za takav daljnji prijenos⁹². U tom pogledu, u skladu s člankom 45. stavkom 2. točkom (a) OUZP-a, svaka odluka o primjerenosti koju donese Europska komisija obuhvaća, među ostalim, pravila trećih zemalja kojima se uređuju daljnji prijenosi. Stoga, u skladu s člankom 44. OUZP-a, voditelj obrade ne mora samostalno provjeravati te zahtjeve.
95. Kad je riječ o obvezi voditelja obrade na temelju članka 28. stavka 1. OUZP-a, to znači da voditelj obrade treba osigurati da (pod)izvršitelj obrade „u dovoljnoj mjeri jamče” i za daljnje prijenose koje provodi (pod)izvršitelj obrade iz odgovarajuće zemlje.
96. Ako ne postoji odluka o primjerenosti, prijenosi mogu podlijeći odredbama o „**odgovarajućim zaštitnim mjerama**” u skladu s **člankom 46. OUZP-a**. U tom slučaju voditelj obrade treba procijeniti odgovarajuće uspostavljene zaštitne mjere i obratiti pozornost na svako problematično zakonodavstvo koje bi moglo spriječiti podizvršitelja u ispunjavanju obveza utvrđenih u njegovu ugovoru s početnim izvršiteljem obrade⁹³. Konkretno, voditelj obrade trebao bi osigurati da se takva „procjena učinka prijenosa”⁹⁴ provodi u skladu sa sudskom praksom⁹⁵ i kako je objašnjeno u Preporukama 01/2020 EDPB-a. Dokumentaciju koja se odnosi na uspostavljene odgovarajuće zaštitne mjere, „procjenu učinka

---

⁸⁹ Vidjeti članak 45. OUZP-a i Referentni dokument o primjerenosti Radne skupine iz članka 29., donesen 28. studenoga 2017., WP 254, koji je EDPB odobrio 25. svibnja 2018., str. 7.: „Daljnji prijenosi osobnih podataka koje provodi prvi primatelj prvotnog prijenosa podataka trebali bi biti dopušteni samo ako daljnji primatelj (tj. primatelj daljnjeg prijenosa) isto tako podliježe pravilima (uključujući ugovorna pravila) kojima se omogućava primjerena razina zaštite i ako pri obradi podataka u ime voditelja obrade podataka slijedi odgovarajuće upute. *Daljnjim se prijenosom ne smije narušiti razina zaštite fizičkih osoba čiji se podaci prenose. Prvi primatelj podataka prenesenih iz EU-a dužan je u nedostatku odluke o primjerenosti osigurati prikladne zaštitne mjere za daljnje prijenose podataka.* Takvi daljnji prijenosi podataka trebali bi se provoditi samo u ograničene i određene svrhe i dokle god postoji pravna osnova za tu obradu.”

⁹⁰ Preporuke 01/2020 EDPB-a, t. 19.: „Ako prenosite [kao izvoznik podataka] osobne podatke u treće zemlje, regije ili sektore obuhvaćene odlukom Komisije o primjerenosti (u mjeri u kojoj je ona primjenjiva), ne morate poduzimati nikakve daljnje korake opisane u ovim preporukama. Međutim, morate i dalje pratiti jesu li odluke o primjerenosti relevantne za vaše prijenose ukinute ili nevaljane.”

⁹¹ Preporuke 01/2020 EDPB-a, t. 19.

⁹² Vidjeti članak 44. OUZP-a: „ (...) djeluju u skladu s uvjetima iz ovog poglavlja koji vrijede i za daljnje prijenose osobnih podataka iz treće zemlje ili međunarodne organizacije u još jednu treću zemlju ili međunarodnu organizaciju.”

⁹³ U tom pogledu vidjeti presudu Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 132. i 133., u kojima Sud EU-a naglašava ugovornu prirodu standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos.

⁹⁴ Ta je procjena detaljnije objašnjena u preporukama 01/2020 EDPB-a, treći korak pod nazivom „Procijenite je li alat za prijenos iz članka 46. na koji se oslanjate učinkovit s obzirom na sve okolnosti prijenosa”.

⁹⁵ Presuda Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 134.

prijenosa” i moguće dodatne mjere trebao bi izraditi izvršitelj obrade/izvoznik⁹⁶ (prema potrebi u suradnji s izvršiteljem obrade/uvoznikom⁹⁷). Voditelj obrade može se osloniti na procjenu koju je pripremio (pod)izvršitelj obrade i, ako je potrebno, nadovezati se na nju. Na primjer, ako se procjena koju je primio voditelj obrade čini nepotpunom, netočnom ili izaziva sumnju, voditelj obrade trebao bi zatražiti dodatne informacije, provjeriti informacije i prema potrebi ih dopuniti/ispraviti, imajući na umu da bi procjena trebala biti u skladu s preporukama 01/2020 EDPB-a i koracima koji su u njima utvrđeni⁹⁸. To uključuje utvrđivanje zakona i praksi relevantnih s obzirom na sve okolnosti prijenosa⁹⁹ i, prema potrebi, utvrđivanje odgovarajućih dodatnih mjera¹⁰⁰. U tom bi pogledu voditelj obrade trebao obratiti posebnu pozornost na to je li izvoznik podataka, tj. izvršitelj obrade ili podizvršitelj obrade, procijenio postoji li u pravu i/ili praksi treće zemlje nešto što bi moglo ugroziti učinkovitost odgovarajućih zaštitnih mjera osnove za prijenos na koju se izvoznik oslanja,¹⁰¹ posebno zbog zakonodavstva i praksi kojima se uređuje pristup tijela javne vlasti treće zemlje prenesenim osobnim podacima¹⁰².

97. Nadalje, slično prijenosima koji se temelje na odluci o primjerenosti (članak 45. OUZP-a, vidjeti prethodne točke 94. i 95.), ako osobne podatke prenosi (pod)izvršitelj obrade na temelju odgovarajućih zaštitnih mjera iz članka 46. OUZP-a, obveza voditelja obrade iz članka 28. stavka 1. OUZP-a obuhvaća i to da se treba uvjeriti da (pod)izvršitelj obrade u dovoljnoj mjeri jamči provedbu **daljnjih prijenosa**. Odgovarajuće zaštitne mjere iz članka 46. OUZP-a obično uključuju odredbe kojima se utvrđuju pravila kojima će se uređivati svi daljnji prijenosi¹⁰³. To znači da voditelji obrade ne moraju provjeravati jesu li ta pravila kao takva u skladu sa zahtjevima iz poglavlja V. OUZP-a. Međutim, voditelji obrade trebaju biti u mogućnosti pokazati dokumentaciju koja se odnosi na takve daljnje prijenose. To znači da bi voditelj obrade trebao dobiti te informacije od (pod)izvršitelja obrade/izvoznika, koje pokazuju da uvoznici zaista ispunjavaju zahtjeve za daljnje prijenose kako je utvrđeno u odgovarajućem instrumentu zaštitnih mjera.

2.3 O tumačenju članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a (2. pitanje)

---

⁹⁶ Preporuke 1/2022 EDPB-a o zahtjevu za odobrenje te o elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima voditelja obrade (članak 47. Opće uredbe o zaštiti podataka), donesene 20. lipnja 2023., verzija 2.1., stavak 10.: „(...) na primjer, odgovornost je svakog izvoznika podataka procijeniti za svaki prijenos na pojedinačnoj osnovi postoji li potreba za provedbom dodatnih mjera kako bi se osigurala razina zaštite koja je u načelu istovjetna onoj koja je predviđena OUZP-om.”

⁹⁷ U presudi Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 134., Sud EU-a napomenuo je da se takva provjera može, prema potrebi, provesti u suradnji s uvoznikom. Vidjeti i Preporuke 01/2020 EDPB-a, odjeljak 4.

⁹⁸ Vidjeti posebno „Treći korak: procijenite je li alat za prijenos iz članka 46. na koji se oslanjate učinkovit s obzirom na sve okolnosti prijenosa”. „Četvrti korak: donesite dodatne mjere” i „Šesti korak: ponovna procjena u odgovarajućim vremenskim razmacima”, kako je objašnjeno u Preporukama 01/2020 EDPB-a.

⁹⁹ Presuda Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 126. Vidjeti i Preporuke 01/2020 EDPB-a, odjeljak 2.3. „Treći korak: procijenite je li alat za prijenos iz članka 46. na koji se oslanjate učinkovit s obzirom na sve okolnosti prijenosa” i posebno t. 33. U presudi Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 134., Sud EU-a istaknuo je da se takva provjera može, prema potrebi, provesti u suradnji s uvoznikom (vidjeti i Preporuke 01/2020 EDPB-a, t. 30.).

¹⁰⁰ Na temelju sudske prakse, na voditelju obrade ili na izvršitelju obrade je u da u svakom pojedinačnom slučaju i, ako je potrebno, u suradnji s primateljem podataka, provjeri osigurava li se pravom treće zemlje odredišta odgovarajuća zaštita, u skladu s pravom Unije, osobnih podataka prenesenih na temelju standardnih klauzula o zaštiti podataka, tako da se prema potrebi osiguraju dodatne zaštitne mjere uz one ponuđene tim klauzulama (presuda Sud EU-a u predmetu Schrems II, t. 134.). Vidjeti i Preporuke 01/2020 EDPB-a, odjeljak 2.4., „Četvrti korak: donesite dodatne mjere”.

¹⁰¹ Vidjeti Preporuke 01/2020 EDPB-a, odjeljak 2.3. („Treći korak”).

¹⁰² Vidjeti Preporuke 01/2020 EDPB-a, t. 41. i dalje.

¹⁰³ Vidjeti npr. klauzulu 8.7. (modul 1.), odnosno 8.8. (moduli 2. i 3.) standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos (Provedbena odluka Komisije 2021/914) od 4. lipnja 2021.

98. Kako bi se osigurala transparentna raspodjela odgovornosti i obveza interno (između voditelja obrade i izvršitelja obrade) i eksterno prema ispitanicima i regulatorima, u skladu s člankom 28. stavkom 3. OUZP-a, svaka obrada osobnih podataka koju provodi izvršitelj obrade mora biti uređena ugovorom ili drugim pravnim aktom između voditelja obrade i izvršitelja obrade u skladu s pravom EU-a ili pravom države članice¹⁰⁴. U skladu s člankom 28. stavkom 3. točkom (a), OUZP-a, u ugovoru se posebno određuje da izvršitelj obrade „obrađuje osobne podatke samo prema zabilježenim uputama voditelja obrade, među ostalim s obzirom na prijenose osobnih podataka trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade”. Tom odredbom također je predviđeno da „u tom slučaju izvršitelj obrade izvješćuje voditelja obrade o tom pravnom zahtjevu prije obrade, osim ako se tim pravom zabranjuje takvo izvješćivanje zbog važnih razloga od javnog interesa”.
99. Zahtjev se odnosi na postojanje ugovora koji uključuju obvezu obrade osobnih podataka samo na temelju uputa voditelja obrade „*osim ako je to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*” (bez upućivanja na pravo Unije ili pravo države članice). U tom je pogledu EDPB-u upućeno nekoliko pitanja koja su zajedno razmotrena u odjeljku u nastavku:
2. Mora li ugovor ili drugi pravni akt na temelju prava Unije ili države članice u skladu s člankom 28. stavkom 3. OUZP-a sadržavati izuzeće predviđeno u članku 28. stavku 3. točki (a) „osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku) kako bi bio u skladu s OUZP-om?
- 2.a Ako je odgovor na 2. pitanje odričan, u slučaju da se ugovorom ili drugim pravnim aktom na temelju prava Unije ili prava države članice proširuje izuzeće iz članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a kako bi se općenito obuhvatilo i pravo treće zemlje (npr. „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela”), je li to samo po sebi kršenje članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a?
100. U Smjernicama 07/2020 EDPB-a podsjeća se na „važnost pažljivog pregovaranja i sastavljanja ugovora o obradi podataka” u pogledu bilo kojeg pravnog zahtjeva EU-a ili države članice kojem izvršitelj obrade podliježe¹⁰⁵. Kad je riječ o njihovom sadržaju, u Smjernicama 07/2020 EDPB-a navodi se da ugovor „između voditelja obrade i izvršitelja obrade mora udovoljiti zahtjevima članka 28. Opće uredbe o zaštiti podataka da bi se osiguralo da izvršitelj obrade obrađuje osobne podatke u skladu s Općom uredbom o zaštiti podataka. *Svaki takav ugovor trebao bi uzeti u obzir posebne odgovornosti voditelja obrade i izvršitelja obrade.* Iako se u članku 28. navodi popis točaka koje se moraju uzeti u obzir u svakom ugovoru kojim se uređuje odnos između voditelja obrade i izvršitelja obrade, u njemu se ostavlja prostor za pregovore između strana takvih ugovora.”¹⁰⁶ Prostor za pregovore ograničen je zahtjevima iz članka 28. stavka 3. OUZP-a.

---

¹⁰⁴ U nastavku će se pojam „ugovor” upotrebljavati za upućivanje na „ugovor ili drugi pravni akt na temelju prava EU-a ili prava države članice”.

¹⁰⁵ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 121.

¹⁰⁶ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 109.

101. Prije svega, obveza izvršitelja obrade da obrađuje samo osobne podatke prema zabilježenim uputama voditelja obrade temeljni je element ugovora.
102. Međutim, kako se navodi u članku 28. stavku 3. točki (a) OUZP-a, izvršitelji obrade mogu zakonito obrađivati osobne podatke, osim prema zabilježenim uputama voditelja obrade, kako bi poštovali pravne obveze u skladu s pravom EU-a ili država članica (dalje u tekstu „**pravni zahtjev EU-a / države članice**”). Istom se odredbom izvršitelju obrade određuje i obveza da unaprijed obavijesti voditelja obrade ako se primjenjuje pravni zahtjev EU-a / države članice za obradu/prijenos osobnih podataka u treću zemlju ili međunarodnu organizaciju, osim ako se tim pravom zabranjuje takvo izvješćivanje zbog važnih razloga od javnog interesa. Ta je obveza izričito uključena tekstom koji je vrlo sličan tekstu članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a u standardnim ugovornim klauzulama EK između voditelja obrade i izvršitelja obrade¹⁰⁷ te u nekoliko standardnih ugovornih klauzula, posebno u standardnim ugovornim klauzulama koje su donijela danska¹⁰⁸, slovenska¹⁰⁹ i litavska¹¹⁰ nadzorna tijela za potrebe usklađenosti s člankom 28. OUZP-a.
103. Osim obveze obrade samo na temelju zabilježenih uputa voditelja obrade, članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a stoga sadrži tri glavna elementa: (a) pravilo kojim se uređuju situacije u kojima pravni zahtjev obvezuje izvršitelja obrade da provodi obradu osobnih podataka koja se ne temelji na uputama

---

¹⁰⁷ Vidjeti posebno klauzulu 7.1. točku (a) i klauzulu 7.8. točku (a):

– Klauzula 7.1. točka (a): „Izvršitelj obrade obrađuje osobne podatke samo prema dokumentiranim uputama voditelja obrade, osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade. U tom slučaju izvršitelj obrade obavješćuje voditelja obrade o tom pravnom zahtjevu prije obrade, osim ako se pravom to zabranjuje zbog važnih razloga od javnog interesa. Voditelj obrade može dati daljnje upute tijekom cijelog trajanja obrade osobnih podataka. Te upute uvijek moraju biti zabilježene.” (isticanje je dodano). U zajedničkom mišljenju o nacrtu standardnih ugovornih klauzula Europske komisije, EDPB i EDPS preporučili su uključivanje cjelovitog teksta članka 28. stavka 3. točke (a) (čime se dodaje upućivanje na dužnost izvršitelja obrade da obavijesti voditelja obrade o pravnom zahtjevu) kako bi se poboljšala dosljednost. Zajedničko mišljenje 1/2021 Europskog odbora za zaštitu podataka i Europskog nadzornika za zaštitu podataka o Provedbenoj odluci Europske komisije o standardnim ugovornim klauzulama između voditelja obrade i izvršitelja obrade u pogledu pitanja iz članka 28. stavka 7. Uredbe (EU) 2016/679 i članka 29. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1725, t. 38. Tekst „osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade;” već se nalazio u nacrtu standardnih ugovornih klauzula.

– Klauzula 7.8. točka (a): „Ako izvršitelj obrade prenosi bilo kakve podatke trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, to smije učiniti samo na temelju dokumentiranih uputa voditelja obrade ili ako je to potrebno radi ispunjavanja određene odredbe prava Unije ili prava države članice kojem izvršitelj obrade podliježe, a taj se prijenos obavlja u skladu s poglavljem V. Uredbe (EU) 2016/679 ili Uredbe (EU) 2018/1725.” Kad je riječ o klauzuli 7.8. točki (a), EDPB i EDPS preporučili su uključivanje upućivanja na mogućnost da izvršitelj obrade provede prijenos na temelju određene odredbe prava Unije ili prava države članice kojem podliježe izvršitelj obrade, što prvotno nije bilo navedeno u nacrtu standardnih ugovornih klauzula. Prilog 2. Zajedničkom mišljenju 1/2021 EDPB-a i EDPS-a, Primjedbe na klauzulu 7.7. točku (a).

¹⁰⁸ Standardne ugovorne klauzule danskog nadzornog tijela za potrebe usklađivanja s člankom 28. OUZP-a, posebno klauzule 4.1. i 8.2. U Mišljenju 14/2019 EDPB-a o nacrtu standardnih ugovornih klauzula koji je podnijelo dansko nadzorno tijelo (članak 28. stavak 8. OUZP-a) EDPB je preporučio uključivanje teksta članka 28. stavka 3. točke (a) kako bi se osigurala pravna sigurnost.

¹⁰⁹ Standardne ugovorne klauzule slovenskog nadzornog tijela za potrebe usklađivanja s člankom 28. OUZP-a, posebno klauzule 3.1. i 7.2.

¹¹⁰ Standardne ugovorne klauzule litavskog nadzornog tijela za potrebe usklađivanja s člankom 28. OUZP-a, posebno klauzule 4.1., 22. i 23.

voditelja obrade, pa stoga nije u ime voditelja obrade, (b) potrebu da izvršitelj obrade izvjesti voditelja obrade¹¹¹ i (c) upućivanje na pravni zahtjev koji proizlazi iz prava EU-a ili države članice.

104. U tom kontekstu EDPB podsjeća da, kao opće načelo, ugovori ne mogu imati prednost pred pravom. To znači da bez obzira na to je li klauzula predviđena člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a („osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade”) uključena u ugovor, ona ne može spriječiti dodatnu primjenu pravnih zahtjeva uz ugovorne zahtjeve ili, u nekim slučajevima, u suprotnosti s njima. Nadalje, u skladu s općim načelom da se ugovorom ne stvaraju obveze prema trećim stranama, ugovor ne može obvezivati, primjerice, javna tijela države članice ili treće zemlje¹¹².
105. Svi ugovori između voditelja obrade i izvršitelja obrade moraju se odnositi na situacije u kojima se od izvršitelja obrade u skladu sa zakonodavstvom može zahtijevati obrada osobnih podataka, osim obrade na temelju uputa voditelja obrade. Nadalje, obveza izvršitelja obrade da izvjesti voditelja obrade prije provođenja obrade koja se ne temelji na njegovim uputama također je temeljni element ugovora, koji također treba uključiti¹¹³.
106. Za osobne podatke koji se obrađuju izvan EGP-a, upućivanje na pravo EU-a ili pravo države članice možda nema puno smisla s obzirom na to da će izvršitelj obrade izvan EGP-a samo iznimno podlijeagati pravnim zahtjevima EU-a ili države članice. U tom pogledu EDPB primjećuje da standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos, kojima se, osim zahtjeva iz članka 46. stavka 1. i članka 46. stavka 2. točke (d) OUZP-a, nastoje ispuniti zahtjevi iz članka 28. stavaka 3. i 4. OUZP-a¹¹⁴, ne sadržavaju tekst sličan tekstu klauzule „osim ako” iz članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a. Međutim, zahtjev da se osobni podatci obrađuju samo prema zabilježenim uputama voditelja obrade, osim ako to nalaže pravo EU-a ili pravo države članice, već je neizravno obuhvaćen klauzulom 8.1. standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos.¹¹⁵ Nadalje, to ne znači da se obveza izvješćivanja iz članka 28.

---

¹¹¹ Člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a predviđa se da, ako pravo Unije ili pravo države članice nalaže izvršitelju obrade da obradi osobne podatke, tada „izvršitelj obrade izvješćuje voditelja obrade o tom pravnom zahtjevu prije obrade, osim ako se tim pravom zabranjuje takvo izvješćivanje zbog važnih razloga od javnog interesa”.

¹¹² Zbog toga standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos uključuju nekoliko zaštitnih mjera kojima se od izvoznika i uvoznika zahtijeva da procijene obvezne zahtjeve zakonodavstva treće zemlje prije prijenosa podataka kako bi se osiguralo da ne prelaze ono što je nužno u demokratskom društvu (klauzula 14. točke od (a) do (d)), kojima se od uvoznika zahtijeva da obavijesti izvoznika u slučaju promjena, a izvoznika da djeluje u skladu s tim (klauzula 14. točke (e) i (f)) te kojima se uvozniku nameću obveze u slučaju pristupa tijela javne vlasti (klauzula 15.). Vidjeti presudu Suda EU-a u predmetu Schrems II, t. 125. i 141.

¹¹³ U Mišljenju 18/2021 EDPB-a o nacrtu standardnih ugovornih klauzula koji je podnijelo litavsko nadzorno tijelo (članak 28. stavak 8. OUZP-a), EDPB je preporučio da se posljednji element članka 28. stavka 3. točke (a) uključi u standardne ugovorne klauzule (tj. obveza izvršitelja obrade da izvjesti voditelja obrade o primjenjivom pravnom zahtjevu), Mišljenje 18/2021 EDPB-a, t. 19.

¹¹⁴ Vidjeti uvodnu izjavu 9. standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos: „Ako obrada uključuje prijenose podataka od voditelja obrade na koje se primjenjuje Uredba (EU) 2016/679 do izvršitelja obrade izvan njezina teritorijalnog područja primjene ili od izvršitelja obrade na koje se primjenjuje Uredba (EU) 2016/679 do podizvršitelja obrade izvan njezina teritorijalnog područja primjene, standardnim ugovornim klauzulama utvrđenima u Prilogu ovoj Odluci trebalo bi se isto tako omogućiti ispunjavanje zahtjeva iz članka 28. stavaka 3. i 4. Uredbe (EU) 2016/679.”

¹¹⁵ U klauzuli 8. o mjerama za zaštitu podataka (modul 2.: prijenosi od voditelja obrade do izvršitelja obrade) u odjeljku 8.1. – upute, navodi se sljedeće:

„(a) Uvoznik podataka obrađuje osobne podatke samo prema zabilježenim uputama izvoznika podataka. *Izvoznik podataka može dati takve upute za cijelo vrijeme trajanja ugovora.*

(b) Uvoznik podataka odmah obavješćuje izvoznika podataka ako ne može slijediti te upute.”

stavka 3. točke (a) OUZP-a nije obuhvaćana, a s obzirom na to da standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos izričito uključuju potrebu da uvoznik podataka obavijesti izvoznika podataka ako ne može slijediti upute voditelja obrade¹¹⁶. Stoga obveza izvršitelja obrade da izvjesti voditelja obrade ako se primjenjuje pravni zahtjev o provođenju obrade (bilo da proizlazi iz prava EU-a ili države članice ili prava treće zemlje) proizlazi iz standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos pri čemu nije upotrijebljena točna formulacija „osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade” iz članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a (prethodno navedeni element (c)).

107. To je u skladu s ciljem članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a kojim se osigurava da voditelj obrade bude obaviješten kada izvršitelj obrade po zakonu mora obrađivati osobne podatke, a ne prema uputama voditelja obrade.
108. S obzirom na prethodnu analizu, EDPB smatra da se uključivanje u ugovor između voditelja obrade i izvršitelja obrade¹¹⁷ izuzeća predviđenog člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a, „osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku), izrazito preporučuje, ali nije strogo nužno kako bi se postigla usklađenost s člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a. Tim se stajalištem ne dovodi u pitanje potreba za ugovornom obvezom izvješćivanja voditelja obrade kada je izvršitelj obrade zakonski, a ne prema uputama voditelja obrade, obavezan obrađivati osobne podatke kako je predviđeno člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a. Ako je jasno da su pravni zahtjevi EU-a ili država članica relevantni za obradu, upotreba teksta iz članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a pomogla bi u dokazivanju usklađenosti.
109. EDPB sada prelazi na to je li ugovor koji uključuje šire izuzeće koje obuhvaća i pravo treće zemlje, kao što je, na primjer, izuzeće od obveze obrade osobnih podataka samo prema zabilježenim uputama voditelja obrade „*osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*”, samo po sebi kršenje članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a.
110. Takva formulacija, ako nije popraćena dodatnim specifikacijama, može obuhvaćati dvije različite situacije koje bi trebalo zasebno analizirati s obzirom na pravni kontekst:
  - predviđeni pravni zahtjev ili obvezujući nalog proizlazi iz prava Unije ili države članice (EGP-a)

Slično tome, u modulu 3. (Prijenosi od izvršitelja obrade do izvršitelja obrade) u klauzuli 8. o mjerama za zaštitu podataka u odjeljku 8.1. – upute navodi se sljedeće:

„(a) Izvoznik podataka obavijestio je uvoznika podataka da djeluje kao izvršitelj obrade prema uputama svojih voditelja obrade, koje izvoznik podataka prije obrade stavlja na raspolaganje uvozniku podataka.

(b) Uvoznik podataka obrađuje osobne podatke isključivo prema zabilježenim uputama voditelja obrade, koje mu dostavlja izvoznik podataka, i prema svim dodatnim zabilježenim uputama izvoznika podataka. Takve dodatne upute ne smiju biti u suprotnosti s uputama voditelja obrade. Voditelj obrade ili izvoznik podataka može dati daljnje zabilježene upute za obradu podataka za trajanja ugovora.

(c) Uvoznik podataka odmah obavješćuje izvoznika podataka ako ne može slijediti te upute. Ako uvoznik podataka ne može slijediti upute voditelja obrade, izvoznik podataka odmah obavješćuje voditelja obrade.”

¹¹⁶ Osim klauzule 8.1. (vidjeti prethodnu bilješku), u članku 14. u odjeljku 14.e navodi se sljedeće: „Uvoznik podataka suglasan je s tim da će odmah obavijestiti izvoznika podataka ako, nakon što je pristao na ove klauzule i za vrijeme trajanja ugovora ima razloga vjerovati da se na njega primjenjuju ili su se počeli primjenjivati zakoni ili prakse koji nisu u skladu sa zahtjevima iz točke (a), među ostalim zbog promjene zakona treće zemlje ili mjere (kao što je zahtjev za otkrivanje) koja podrazumijeva primjenu takvih zakona u praksi koja nije u skladu sa zahtjevima iz točke (a). [Za modul 3.: Izvoznik podataka prosljeđuje obavijest voditelju obrade.]”

¹¹⁷ Posebno ako se voditelj obrade i izvršitelj obrade oslanjaju na vlastiti ugovor o obradi, a ne na standardne ugovorne klauzule EK-a između voditelja obrade i izvršitelja obrade, na standardne ugovorne klauzule koje su donijela nadzorna tijela za potrebe usklađivanja s člankom 28. OUZP-a ili na standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos. Vidjeti i uvodnu izjavu 109. i članak 28. stavak 6. Uredbe (EU) 2016/679.

- predviđeni pravni zahtjev ili obvezujući nalog proizlazi iz prava koje nije pravo Unije ili države članice (EGP-a).
111. Prva situacija obuhvaćena je izričitim odredbama članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a kojima se utvrđuje ugovorna obveza izvršitelja obrade da provodi obradu samo prema zabilježenim uputama voditelja obrade „*osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade*”. To je slučaj bez obzira na to odvija li se obrada osobnih podataka unutar ili izvan EGP-a.
  112. Pravo EU-a, uključujući OUZP i pravne zahtjeve država članica, dio je iste ustavne tradicije kao i OUZP, kojim se pruža zaštita pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka kao temeljno pravo, u skladu s člankom 16. stavkom 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) i člankom 8. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”)¹¹⁸.
  113. Ako stranke mogu dokazati, na temelju drugih elemenata svojih ugovora, da je samo ta prva situacija obuhvaćena riječima „*osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*”, tada ta formulacija ne utječe na jamstva predviđena člankom 28. stavkom 3. točkom (a) OUZP-a.
  114. Postojat će slučajevi u kojima ugovori stranaka nadilaze tu prvu situaciju, što znači da upućivanje na „*pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*” obuhvaća pravne zahtjeve / obvezujuće naloge koji proizlaze iz prava koji nije pravo Unije ili države članice (EGP-a) (druga situacija).
  115. EDPB napominje da zahtjevi za obradu podataka koji se temelje na pravu koje nije pravo Unije ili države članice (EGP-a) sami po sebi ne dijele ustavnu tradiciju i ne mogu se automatski smatrati jednakima onima u pravnom poretku EU-a (s obzirom na članak 44. OUZP-a). EDPB u tom pogledu podsjeća da se u članku 6. OUZP-a pojmovi „pravna obveza”, „javni interes” i „službeno tijelo” odnose na pravo Unije ili pravo države članice¹¹⁹. Isto tako, EDPB napominje da se člankom 29. OUZP-a o obradi pod vodstvom voditelja obrade ili izvršitelja obrade predviđa da „[i]zvršitelj obrade i bilo koja osoba koja djeluje pod vodstvom voditelja obrade ili izvršitelja obrade koja ima pristup osobnim podacima, ne obrađuje te podatke ako to ne zatraži voditelj obrade, osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice.” (isticanje je dodano)
  116. U kontekstu prijenosa može se predvidjeti da pravni zahtjevi mogu proizlaziti i iz zakonodavstva koje nije pravo Unije ili pravo države članice. Ako se provode prijenosi, EDPB podsjeća da se poglavlje V. OUZP-a primjenjuje uz članak 28. OUZP-a. EDPB smatra da, kad je riječ o osobnim podacima koji se obrađuju izvan EGP-a, članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a u načelu ne sprječava uključivanje u ugovor odredbi koje se odnose na zahtjeve iz prava treće zemlje u pogledu obrade prenesenih osobnih podataka. Takve odredbe mogu biti uključene posebno kako bi se osigurala usklađenost s poglavljem V.

¹¹⁸ Uvodna izjava 1. OUZP-a odnosi se na članak 16. stavak 1. Ugovora o funkcioniranju Europske unije („UFEU”) i članak 8. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”). Člankom 52. stavkom 1. navodi se da „Svako ograničenje pri ostvarivanju prava i sloboda priznatih ovom Poveljom mora biti predviđeno zakonom i mora poštovati bit tih prava i sloboda. Podložno načelu proporcionalnosti, ograničenja su moguća samo ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba.”

¹¹⁹ Člankom 6. stavkom 3. OUZP-a predviđeno je da se, ako je pravna osnova za obradu „pravna obveza” (članak 6. stavak 1. točka (c) OUZP-a) ili „zadaca od javnog interesa ili pri izvršavanju službene ovlasti voditelja obrade” (članak 6. stavak 1. točka (e) OUZP-a), to odnosi na odredbe utvrđene u pravu Unije ili pravu države članice kojem podliježe voditelj obrade. Kad je riječ o članku 6. OUZP-a, u uvodnoj izjavi 40. OUZP-a objašnjava se da ako je pravna osnova za obradu utvrđena pravom, to znači „bilo propisan[a] u ovoj Uredbi bilo u drugom pravu Unije ili pravu države članice na koj[e] upućuje ova Uredba”. Člankom 49. stavkom 4. OUZP-a predviđa se da samo javni interesi priznati u pravu Unije ili u pravu države članice kojem voditelj obrade podliježe mogu dovesti do primjene tog odstupanja.

OUZP-a, no vrlo je malo vjerojatno da će biti dovoljne samo riječi „osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela”.

117. U tom kontekstu, EDPB primjećuje da se u standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos posebno upućuje na „Lokalne propise i prakse koji utječu na usklađenost s klauzulama” u klauzuli 14. i „Obveze uvoznika podataka u slučaju pristupa tijela javnih tijela” u klauzuli 15. Prije potpisivanja standardnih ugovornih klauzula stranke moraju ocijeniti postoje li lokalni zakoni i prakse koji utječu na usklađenost s klauzulama (klauzula 14. standardnih ugovornih klauzula EU-a za međunarodni prijenos). Klauzulom 14. od strana se traži da jamče da nisu svjesne da u trećoj zemlji u kojoj uvoznik ima sjedište postoje zakoni i prakse koje bi ga spriječile u ispunjavanju obveza u skladu sa standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodne prijenose, nakon što je uvoznik ocijenio te zakone i prakse, te se od uvoznika zahtijeva da izvoznika odmah obavijesti o svakoj promjeni, a u tom slučaju izvoznik utvrđuje odgovarajuće mjere za rješavanje situacije, ili mu je na temelju klauzule 14. dopušteno da obustavi prijenos, pa čak i raskine ugovor. Klauzulom 15. uvozniku podataka nameću se određene obveze u slučaju pristupa tijela javnih vlasti trećih zemalja. Njome se utvrđuje niz koraka koje uvoznik podataka mora poduzeti kada je suočen s pristupom javnih tijela treće zemlje (na zahtjev ili izravno) kako bi se (u konačnici) osiguralo da voditelj obrade bude obaviješten. Osim obveze obavješćivanja izvoznika podataka, uvoznik ima, među ostalim, obvezu preispitati zakonitost zahtjeva za pristup i dokumentirati tu pravnu ocjenu te dužnost osporavanja zahtjeva u određenim slučajevima. Izvoznik podataka, uz savjetovanje s voditeljem obrade kada izvoznik podataka nije voditelj obrade, tada će biti u mogućnosti poduzeti potrebne mjere, uključujući moguću obustavu prijenosa ili raskid standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos. Usklađenost s OUZP-om svih (daljnjih) prijenosa do javnih tijela treće zemlje utvrdit će se na temelju analize pojedinačnih slučajeva (i ovisit će, među ostalim, o pravnoj osnovi, vođenju obrade i usklađenosti s poglavljem V. OUZP-a). U skladu s modulom 3. standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos (prijenos od izvršitelja obrade do izvršitelja), uvoznik/izvršitelj obrade obavezan je izvozniku staviti pravnu procjenu na raspolaganje. U tom pogledu EDPB upućuje i na prethodne točke 88. – 89. i 106.
118. Osim toga, u skladu sa standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos, i izvoznik i uvoznik obvezni su se uvjeriti da zakonodavstvo treće zemlje odredišta omogućuje uvozniku da se uskladi sa standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos prije prijenosa osobnih podataka toj trećoj zemlji¹²⁰. Ako izvršitelj obrade izvozi osobne podatke u ime voditelja obrade, ta je obveza i na voditelju obrade (vidjeti također prethodnu točku 79. i dalje).
119. Slično tome, u preporukama obvezujućih korporativnih pravila za voditelja obrade i referentnim dokumentima o preporukama obvezujućih korporativnih pravila za izvršitelja obrade utvrđen je i skup obveza u slučaju da je član obvezujućih korporativnih pravila u sukobu između svojih lokalnih zakona i obvezujućih korporativnih pravila¹²¹ i/ili ako primi zahtjev za otkrivanje od tijela kaznenog progona ili

---

¹²⁰ Presuda Suda EU-a u predmetu *Schrems II*, t. 141. Vidjeti također standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos, klauzula 14. točke od (a) do (d).

¹²¹ Odjeljak 5.4.1. „Lokalni zakoni i prakse koji utječu na usklađenost s BCR-C-om”, Preporuke 1/2022 EDPB-a o zahtjevu za odobrenje te o elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima voditelja obrade (članak 47. Opće uredbe o zaštiti podataka). Odjeljak 6.3. „Potreba za transparentnošću kada nacionalno zakonodavstvo grupu sprečava u poštovanju obvezujućih korporativnih pravila” radnog dokumenta Radne skupine iz članka 29. u kojem se utvrđuje tablica s elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima namijenjenima izvršiteljima obrade, WP 257 rev.01, koji je EDPB odobrio 25. svibnja 2018.

tijela državne sigurnosti¹²². Konkretnije, u Preporukama 1/2022 EDPB-a¹²³ navodi se da bi obvezujuća korporativna pravila za voditelje obrade (BCR-C) trebala sadržavati klauzule koje se odnose na lokalne zakone i prakse koji utječu na usklađenost s BCR-C-om (odjeljak 5.4.1.) te obveze uvoznika podataka u slučaju zahtjeva za pristup javnih tijela (odjeljak 5.4.2.). Pravila BCR-C mogu služiti kao mehanizam prijenosa za prijenose izvršiteljima obrade unutar grupe.

120. U slučajevima kada su prijenosi obuhvaćeni odlukama o primjerenosti, zakonodavstvo koje se odnosi na „pristup tijela javne vlasti osobnim podacima, kao i provedbu tog zakonodavstva” jedan je od elemenata koje Europska komisija mora uzeti u obzir pri procjeni primjerenosti razine zaštite u skladu s člankom 45. stavkom 2. točkom (a) OUZP-a¹²⁴.
121. Ono što je zajedničko odlukama o primjerenosti¹²⁵, standardnim ugovornim klauzulama EK-a za međunarodni prijenos¹²⁶ te preporukama i referentnim dokumentima o obvezujućim korporativnim pravilima¹²⁷ jest shvaćanje da zakoni i prakse treće zemlje kojima se poštuje bit temeljnih prava i sloboda sadržanih u UFEU-u, Povelji i Općoj uredbi o zaštiti podataka, koji ne nadilaze ono što je nužno i proporcionalno u demokratskom društvu za zaštitu jednog od ciljeva navedenih u članku 23. stavku 1. OUZP-a, neće ugroziti razinu zaštite zajamčenu OUZP-om¹²⁸. Iz tog razloga, standardne ugovorne klauzule EK-a za međunarodni prijenos¹²⁹ te preporuke i referentni dokumenti o obvezujućim korporativnim pravilima¹³⁰ uključuju odredbe kojima se zakonima i praksama pridaju različite

---

¹²² Odjeljak 5.4.2. „Obveze uvoznika podataka u slučaju zahtjeva javnih tijela za pristup”, Preporuke 1/2022 EDPB-a o zahtjevu za odobrenje te o elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima voditelja obrade (članak 47. Opće uredbe o zaštiti podataka); vidjeti i odjeljak 6.3. „Potreba za transparentnošću kada nacionalno zakonodavstvo grupu sprečava u poštovanju obvezujućih korporativnih pravila”, radnog dokumenta u kojem se utvrđuje tablica s elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima namijenjenima izvršiteljima obrade, WP 257 rev.01.

¹²³ Preporuke 1/2022 EDPB-a o zahtjevu za odobrenje te o elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima voditelja obrade (članak 47. Opće uredbe o zaštiti podataka)

¹²⁴ Sud EU-a osvrnuo se na taj element u svojim presudama u predmetima Schrems I i Schrems II. Presuda Suda EU-a od 6. listopada 2015., *Maximillian Schrems protiv Povjerenika za zaštitu podataka* (dalje u tekstu: presuda Suda EU-a u predmetu Schrems I), predmet C-362/14, ECLI:EU:C:2015:650, t. 91. i dalje. Presuda Suda EU-a u predmetu Schrems II, točke 141., 174. – 177., 187. – 189.

¹²⁵ Vidjeti članak 45. stavak 2. OUZP-a kojim se predviđa da Europska komisija treba uzeti u obzir „vladavinu prava, poštovanje ljudskih prava i temeljnih sloboda, relevantno zakonodavstvo, i opće i sektorsko, što uključuje zakonodavstvo o javnoj sigurnosti, obrani, nacionalnoj sigurnosti, kaznenom pravu i pristupu tijela javne vlasti osobnim podacima, kao i provedbu tog zakonodavstva, pravila o zaštiti podataka, pravila struke i mjere sigurnosti, što uključuje pravila za daljnji prijenos osobnih podataka još jednoj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, koja se poštuju u toj trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji, sudsku praksu te postojanje djelotvornih i provedivih prava ispitanika te učinkovite upravne i sudske zaštite ispitanika čiji se osobni podaci prenose”. Vidjeti i Referentni dokument o primjerenosti Radne skupine iz članka 29., WP 254 rev.01, donesen 6. veljače 2018., koji je EDPB odobrio 25. svibnja 2018. Sud EU-a dodatno je razradio pojam „primjerene razine zaštite” u svojoj presudi u predmetima Schrems I (t. 73. i 74.) i Schrems II (t. 94.).

¹²⁶ Klauzula 14.a standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenos.

¹²⁷ To je izričito navedeno u Preporukama 1/2022 EDPB-a (Preporuke BCR-C-a), verzija 2.1, u točkama 5.4.1 i 5.4.2. Isto shvaćanje implicitno je temelj odjeljka 6.3. „Potreba za transparentnošću kada nacionalno zakonodavstvo grupu sprečava u poštovanju obvezujućih korporativnih pravila”, radnog dokumenta Radne skupine iz članka 29. u kojem se utvrđuje tablica s elementima i načelima koji se nalaze u obvezujućim korporativnim pravilima namijenjenima izvršiteljima obrade, WP 257 rev.01., koji je EDPB odobrio 25. svibnja 2018.

¹²⁸ Preporuke 01/2020 EDPB-a o mjerama kojima se dopunjuju alati za prijenos podataka kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka u EU-u, v. 2.0, t. 38. i Preporuke 02/2020 EDPB-a o europskim temeljnim jamstvima za mjere nadzora, točke 22. i 24.

¹²⁹ Klauzula 14. standardnih ugovornih klauzula EK-a za međunarodni prijenosi.

¹³⁰ Vidjeti bilješku 127.

posljedice, ovisno o tome narušavaju li one razinu zaštite koja se osigurava OUZP-om. Ad hoc ugovori na temelju članka 46. stavka 3. točke (a) OUZP-a također bi trebali sadržavati slične odredbe¹³¹.

122. Na temelju navedenog jasno je da će se, ako se od izvršitelja obrade zahtijeva da osobne podatke obrađuje prema zakonima treće zemlje, a ne prema uputama voditelja obrade, razina zaštite utvrđena u OUZP-u poštovati samo ako navedeni zakoni ispunjavaju prethodno navedene uvjete. U svakom slučaju, izvršitelj obrade treba provesti dodatne mjere u slučaju da navedeni uvjeti nisu ispunjeni, a ugovorom bi se trebalo osigurati da ti uvjeti budu ispunjeni.
123. Kada izvršitelj obrade obrađuje osobne podatke unutar EGP-a, u određenim okolnostima i dalje se može suočiti s pravom treće zemlje. EDPB naglašava da dodavanje u ugovor upućivanja na pravo treće zemlje ne oslobađa izvršitelja obrade od njegovih obveza na temelju OUZP-a.
124. S obzirom na prethodnu analizu, EDPB smatra da uključivanje teksta sličnog formulaciji „*osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*” predstavlja pravo ugovorne slobode stranaka i on sam po sebi ne krši članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a. Time se ne dovodi u pitanje obveza poštovanja OUZP-a kad god se obrađuju osobni podatci. Osim toga, takva klauzula ne oslobađa voditelja obrade i izvršitelja obrade od ispunjavanja njihovih obveza na temelju OUZP-a, posebno u pogledu informacija koje treba pružiti voditelju obrade i, prema potrebi, uvjeta za međunarodne prijenose osobnih podataka koji se obrađuju u ime voditelja obrade.¹³²
125. Na kraju, u zahtjevu se postavlja sljedeće pitanje:
- Ako je odgovor na pitanje 2.a odričan, treba li takvo prošireno izuzeće umjesto toga tumačiti kao zabilježenu uputu voditelja obrade u smislu članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a?
126. S obzirom na prethodni odgovor, EDPB smatra da pitanje koje je preostalo glasi – mogu li stranke tvrditi da tekst „*osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku) u njihovu ugovoru treba tumačiti kao zabilježenu uputu voditelja obrade u smislu članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a.
127. EDPB prvo razmatra je li taj argument održiv ako pravni zahtjev ili obvezujući nalog proizlazi iz prava Unije ili prava države članice (EGP-a).
128. EDPB napominje da se pojam „uputa” iz članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a odnosi posebno na voditelja obrade koji određuje što se očekuje od izvršitelja obrade kad je riječ o obradi podataka koju treba provesti u njegovo ime te na koji će je način provesti¹³³. Nijedna odredba koju voditelj obrade uključi u ugovor sa svojim pružateljem usluga / izvršiteljem obrade, a koja se ne sastoji od zahtjeva za provedbu obrade osobnih podataka u ime voditelja obrade također se ne smatra uputom u smislu članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a. Nadalje, upute voditelja obrade trebaju biti dovoljno precizne kako bi obuhvatile konkretnu obradu osobnih podataka, što nije slučaj s tekstom o kojem je riječ. Osim toga, voditelj obrade uvijek bi bio / morao biti u mogućnosti, i pravno obavezan kada bi uputa o obradi osobnih podataka u ime voditelja obrade bila protivna OUZP-u, povući takvu uputu. Izvršitelj obrade tada treba postupiti u skladu s povlačenjem upute voditelja obrade i prekinuti obradu.

¹³¹ Vidjeti Preporuke 01/2020 EDPB-a o mjerama kojima se dopunjuju alati za prijenos podataka kako bi se osigurala usklađenost s razinom zaštite osobnih podataka u EU-u, v. 2.0, t. 66.

¹³² Posebice, obveza voditelja obrade da osigura da se od izvršitelja obrade može tražiti da provede obradu, kad je riječ o obradi izvan EGP-a, samo ako se pravom treće zemlje osigurava u osnovi istovjetna razina zaštite. Vidjeti također prethodne točke 116. – 122.

¹³³ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 116.

129. Davanjem uputa izvršitelju obrade voditelj obrade provodi u praksi svoje određivanje svrha i načina obrade podataka, posebno vršeći utjecaj na ključne elemente obrade¹³⁴. U načelu, utjecaj voditelja obrade na obradu osobnih podataka prestaje ako su zakonodavstvom EU-a ili države članice utvrđeni zahtjevi prema kojima izvršitelj obrade mora obrađivati osobne podatke koje voditelj obrade ne može usmjeravati ili zaustaviti¹³⁵. Iako voditelj obrade može podsjetiti izvršitelja obrade da mora poštovati pravo EU-a ili pravo države članice, to se ne može shvatiti kao uputa u smislu članka 28. stavka 3. točke (a) OUZP-a¹³⁶. U samom OUZP-u priznaje se takvo stanje, i to isticanjem da izvršitelj obrade mora provoditi obradu samo prema zabilježenoj uputi voditelja obrade, osim ako to nalaže pravo Unije ili pravo države članice kojem podliježe izvršitelj obrade (članak 28. stavak 3. točka (a) OUZP-a), te mora odmah izvijestiti voditelja obrade ako se određenom uputom krši OUZP (posljednji podstavak članka 28. stavka 3. OUZP-a).
130. EDPB smatra da se navedeno obrazloženje primjenjuje i ako pravni zahtjev ili obvezujući nalog proizlazi iz prava treće zemlje. U toj situaciji predmetnim pravom ograničava se utjecaj koji voditelj obrade može imati na obradu podataka.
131. Osim navedenog, klauzula kojom se izvršitelj obrade obvezuje obrađivati osobne podatke samo prema zabilješnim uputama voditelja obrade „*osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*” sama po sebi upućuje na to da je obrada prema uputama voditelja obrade pravilo, dok iznimka postoji upravo za obradu koja nije prema uputama voditelja obrade (kao što označavaju riječi „osim ako”). Nadalje, izvršitelj obrade i dalje mora donijeti odluku o tome hoće li postupiti u skladu s pravnim zahtjevom ili obvezujućim nalogom kojem podliježe ili će se suočiti s pravnim posljedicama ako tako ne postupi.
132. Na temelju toga EDPB zaključuje da se tekst „*osim ako to nalaže pravo ili obvezujući nalog državnog tijela*” (doslovno ili u vrlo sličnom obliku) ne može tumačiti kao zabilježena uputa voditelja obrade. Voditelj obrade i dalje je odgovoran ako ne osigura da (pod)izvršitelj obrade obrađuje osobne podatke samo prema njegovim zabilješnim uputama. Međutim, to nije primjenjivo ako se obrada zahtijeva na temelju prava EU-a ili države članice, ili za obradu izvan EGP-a, u skladu s pravom treće zemlje kojem (pod)izvršitelj obrade podliježe i ako se tim pravom osigurava u načelu istovjetna razina zaštite.

Za Europski odbor za zaštitu podataka

Predsjednica

(Anu Talus)

---

¹³⁴ Smjernice 07/2020 EDPB-a, t. 20.

¹³⁵ U tom pogledu moglo bi se raditi o situaciji predviđenoj člankom 4. stavkom 7. OUZP-a, u kojem se navodi da se, ako su svrhe i sredstva obrade utvrđeni pravom Unije ili pravom države članice, voditelj obrade ili posebni kriteriji za njegovo imenovanje mogu predvidjeti pravom Unije ili pravom države članice. Vidjeti presudu Suda EU-a od 11. siječnja 2024., *Belgian State (Données traitées par un journal officiel)*, predmet C-231/22, ECLI:EU:C:2024:7, točke 28. – 30., 35. i 39.; Smjernice 07/2020 EDPB-a, točke 22. – 24.

¹³⁶ Umjesto toga, smatrat će se da voditelj obrade takvim podsjetnikom uspostavlja ugovorne zaštitne mjere kako bi osigurao da obrada u ime voditelja obrade bude u skladu sa svim zahtjevima OUZP-a i da se njome osigurava zaštita prava ispitanika.